

En by for alle

Oslo Arbeiderpartis bystyreprogram 2019-2023

Innhold

	En by for alle	2
	Kunnskapsbyen.....	4
1	Gode barnehager til alle.....	4
2	Kunnskap gir muligheter	5
3	Høyere utdanning	8
	Arbeid til alle.....	8
4	Den nyskapende byen	9
5	Næringsutvikling og nye arbeidsplasser.....	10
6	Et anstendig arbeidsliv.....	11
7	Inkluderende arbeidsliv	11
8	En internasjonal by	13
	Byen med plass til alle.....	14
9	Byen vår	14
10	Ungdomsbyen.....	16
11	Den mangfoldige byen	17
12	Bolig til alle	19
	Miljøhovedstaden	20
13	Byen mellom marka og fjorden	20
14	En ren by uten forurensning.....	21
15	Fremtidens kollektivtransport	22
16	En enklere og grønnere hverdag	24
	Kultur og idrett for alle	26
17	Kulturbyen	26
18	Idrettsbyen.....	27
19	Engasjement og deltakelse	28
	Byen som tar vare på deg	29
20	Gode tjenester for alle.....	29
21	Like muligheter for alle barn.....	29
22	Helse og livskvalitet	30
23	En aktiv alderdom i en aldersvennlig by	32
24	Rusomsorg	33
25	En trygg by	34

En by for alle

27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78

Alle som bor i Oslo skal ha like muligheter til å leve gode liv, enten du er oppvokst her, har flyttet til byen fra et annet sted i Norge, eller kommer hit fra et annet land. Det er mulighetene og mangfoldet som gjør Oslo til en god by å leve og bo i. Like muligheter for alle kommer ikke av seg selv. Vi må forsvare det inkluderende fellesskapet og åpenheten byen står for. Vi vil investere i fellesskapsløsningene og styre byutviklingen slik at Oslo er en by for alle.

Oslo er en enestående hovedstad. Vi er den pulserende storbyen mellom marka og fjorden. Vi har et attraktivt arbeidsmarked, en befolkning med høy kompetanse, store kunnskapsinstitusjoner og et omstillingsvillig og nyskapende næringsliv. Oslo er en åpen by hvor alle kan være seg selv og realisere sine drømmer. Fellesskapet vi har i Oslo gir mer trygghet og frihet for den enkelte enn det vi oppnår alene.

Alle oslofolk skal være trygge på at noen stiller opp når de trenger hjelp. Sterke velferdsordninger setter folk i stand til å klare seg selv, og gir de som trenger hjelp nødvendig omsorg. Fellesskapsløsninger skaper tillit og åpenhet, som er avgjørende i en tid med store endringer. Oslo Arbeiderparti mener det er nødvendig med aktiv politisk styring av byen for at alle skal kunne leve gode liv.

Vårt mål er å sikre best mulig tjenester til byens innbyggere, uavhengig av hvem du er, din bakgrunn, hvor du bor eller størrelsen på lommeboka. En sterk og moderne offentlig sektor som tilbyr gode, effektive tjenester, er det viktigste virkemiddelet for å nå dette målet. Ressursene fellesskapet bruker på velferd bør gå til best mulig kvalitet på tjenestene. Kvaliteten påvirkes blant annet av arbeidsvilkårene til de ansatte. Arbeiderpartiet ønsker ikke anbudsprosesser der det konkurreres på ansattes lønns- og arbeidsvilkår. På kjerneområder som helse, skole og eldreomsorg skal det være gode offentlige tilbud som omfatter alle. Grunnleggende velferdstjenester skal ikke privatiseres eller kommersialiseres.

Arbeiderpartiet ser ideelle organisasjoner som gode samarbeidspartnere, og vil videreutvikle samarbeidet mellom kommunen og ideell sektor. Arbeiderpartiet vil bruke de mulighetene som ligger i anskaffelsesregelverket for å sikre innovative tiltak og løsninger.

Alle barn i Oslo skal ha en god og trygg oppvekst. Vår politikk vil gi økt bemanning og bedre kvalitet i barnehagen. Vi vil ha en kunnskapsskole der vi satser på læreren og frigjør tid til undervisning og oppfølging av den enkelte elev. Vi vil sette inn en ekstra innsats mot barnefattigdom, og styrke tilbudet for ungdom i hele byen.

Arbeiderpartiets Oslo skal være en motor for hele landet. Vi vil satse på nye idéer, bygge fremtidsrettede kunnskapsmiljøer, sikre gode rammebetingelser for næringslivet, og legge til rette for innovasjon og digitalisering i kommunen.

Oslos arbeidsfolk skal ha en trygg og forutsigbar jobb å gå til. Oslo-modellen har blitt gullstandarden for et trygt og anstendig arbeidsliv innenfor bygg og anlegg. Nå skal vi sette djerpe mål for en like tydelig politikk i andre bransjer og arbeide for at faste ansettelser blir normen i Oslo. Vi vil innføre nye tiltak for å hjelpe flere som står utenfor arbeidslivet ut i jobb.

Oslo vokser og forandrer seg i høyt tempo. For at byen skal bli et enda bedre sted å bo må vi styre byutviklingen. Fremtidens Oslo kan ikke overlates til tilfeldighetene. Oslo skal være for menneskene som bor i, jobber i, og besøker byen. Vi vil at byens gater, grøntområder og nærmiljøer skal bli tryggere og triveligere, med mer plass til lek og aktivitet.

79 Vi vil føre en aktiv boligpolitikk som ivaretar mangfoldet av mennesker over hele byen. Vi vil
80 bidra til at det bygges flere og mer varierte boliger gjennom sterkere offentlig planlegging, og
81 at det blir enklere å komme seg inn på boligmarkedet.

82

83 Arbeiderpartiets Oslo skal være verdens grønneste hovedstad. Det er nødvendig med aktiv
84 politikk for å få ned klimautslippene og gjøre luften renere. Vi vil skape nye markeder for
85 grønne løsninger og stille stadig strengere utslippskrav til kommunens leverandører.

86 Utslippene fra transport må ned, og vi skal fortsette å prioritere fotgjengere, syklistene og et
87 bedre og mer tilgjengelig kollektivtilbud.

88

89 Arbeiderpartiets Oslo skal være en aldersvennlig by. Trygghet i hverdagen og muligheten til
90 å delta i aktiviteter og være sosial er avgjørende for god livskvalitet. Eldre er en stor ressurs
91 og vi vil legge til rette for at flere deltar i frivilligheten. Vi vil fortsette overgangen fra en
92 institusjonsbasert eldreomsorg til en aktiv alderdom hvor eldre er sjef i eget liv.

93

94 Oslo skal være en inkluderende og trygg by, fri for diskriminering. Vi vil forsvare mangfoldet
95 og verdiene som gjør Oslo til en storby. Sosial uro og kriminalitet skaper usikkerhet og
96 svekker tilliten. Derfor vil vi iverksette en trygghetsoffensiv for byen. Vi skal satse på
97 fellesskapet, på menneskene som bor her og løfte opp de som faller utenfor. Oslo skal ha
98 plass til alle. Det er vår styrke.

Kunnskapsbyen

99

100 Arbeiderpartiet har barnet og innbyggeren som utgangspunkt i alt vi gjør, ikke institusjonene,
101 skolene eller barnehagene. Barn og unge lever ikke sine liv innenfor sektorer. Derfor ser vi
102 innsatsen i hele utdanningsløpet i sammenheng. Utdanningssystemet må legge til rette for at
103 alle får like muligheter til å nå helt i mål.

104

105 Vårt mål er at flere skal gå i barnehage over flere år, og at kompetansen og kvaliteten i
106 barnehagen skal styrkes. For Arbeiderpartiet er god språkutvikling tidlig i livet viktig. Det
107 legger grunnlaget for gode lese-, skrive- og regneferdigheter, god sosial og faglig utvikling,
108 mestring, motivasjon og fullføring senere.

109

110 Elevenes grunnleggende ferdigheter i lesing, skriving og regning må bli fulgt tettere opp de
111 første skoleårene. Systemene for å fange opp og følge opp de som trenger ekstra faglig
112 oppfølging i skolen må bli bedre. Elevene må få et sterkere og større lag rundt seg.
113 Skolehelsetjeneste, rådgivning, oppfølgingstjeneste og andre yrkesgrupper er viktige for å
114 følge opp sosiale og psykiske utfordringer.

115

116 Elevene må holdes motiverte og nysgjerrige gjennom et helt skoleløp. Arbeidsformene i
117 skolen må bli mer varierte og skolens innhold må gjøres mer relevant for et fremtidig arbeids-
118 og samfunnsliv. Kreativitet, problemløsning, digitalisering, praktiske og estetiske ferdigheter,
119 fysisk aktivitet, samarbeid og kritisk tenking må få større plass i skolen.

120

121 Vi må legge til rette for at flere velger utdanningsløp som samfunnet etterspør.
122 Arbeiderpartiet mener hele skoleløpet i større grad må sørge for at elevene er godt kjent med
123 de muligheter som ligger i både yrkesveien og studieveien.

124

125 Arbeiderpartiet mener det er avgjørende at økte eller omdisponerte ressurser som
126 hovedregel brukes målrettet mot barn, barnehagene og skolene som har størst behov. Slik
127 kan alle få likeverdige muligheter til videre utdanning og arbeid.

128

Gode barnehager til alle

129

130 En god start er nøkkelen til det meste i livet. Alle barn i Oslo skal ha de samme mulighetene
131 til å tilegne seg kunnskap. Grunnlaget for språkutvikling, læring og mestring legges allerede i
132 barnehagen.

133

134 Barnehagen skal være et sted alle foreldre ønsker å ha barna sine. Småbarnsforeldre skal
135 være trygge på at barna deres får plass i en god barnehage med høy kvalitet og pedagogisk
136 kompetanse der lek og læring står i fokus.

137

138 Vi vil ansette flere pedagoger og personer med barnefaglig kompetanse i barnehagene.
139 Trygge og kompetente barnehageansatte er svært viktig for alle barn. Vi vil stille krav til
140 kompetanse og språkkunnskaper hos alle ansatte. Arbeiderpartiet mener at kvaliteten på
141 innholdet i barnehagen er like viktig som kvaliteten i skolen.

142

143 Arbeiderpartiet er opptatt av at offentlige tilskudd og foreldrebetalingen skal komme
144 barnehagebarna til gode. Derfor må kommunen påse at tilsyn og kontroll av private aktører
145 gjøres på jevnlig basis. Arbeiderpartiet mener at kommunen må øke sin andel av
146 barnehage tilbudet i Oslo. Samtidig er det viktig for oss at det stilles krav til nye private
147 aktører om likeverdige lønns og arbeidsvilkår, voksentetthet, bruk av kvalitetsstandarder og
148 deltakelse i foreldreundersøkelse.

149

150

151 De fleste barn går i barnehage, men de som trenger det mest blir hjemme eller starter altfor
152 sent. Flere tusen barn i barnehagealder står utenfor barnehagefellesskapet i Oslo. Vi vet at
153 barnehage er vårt viktigste virkemiddel for å hindre frafall, sosialt utenforskap og
154 arbeidsledighet. Vi vil derfor ha en målrettet innsats for å få flere barn inn i barnehagen, og
155 starte arbeidet med å gjøre barnehage til et gratis velferdsgode for alle barn i Oslo.

156
157 Oslo Arbeiderparti vil:

158

- 159 • Innføre gratis universell kjernetid i barnehagen for alle ettåringer, og på sikt også
- 160 innføre gratis kjernetid for alle to-åringer.
- 161 • At Oslo kommune søker staten om å få ansvaret for kontantstøtten så midlene
- 162 isteden kan benyttes til aktive tiltak for å få foreldre i jobb og barna i barnehagen.
- 163 • Styrke kompetansen i barnehagene ved å øke pedagogtettheten samt ansette flere
- 164 personer med barnefaglig kompetanse.
- 165 • Etablere et prøveprosjekt i kommunen med vikarpool for barnehager.
- 166 • Styrke muligheten for utdanning til fagbrev og arbeidsplassbasert
- 167 barnehagelærerutdanning.
- 168 • Sikre at alle ansatte i barnehagen tilfredsstillende de formelle språkkravene, og tilby
- 169 norskkurs til dem som trenger det.
- 170 • Gjøre overgangene til skole best mulig for barna gjennom god kontakt og god
- 171 informasjonsutveksling mellom skole og barnehage
- 172 • Rehabiliterer kommunale barnehager.
- 173 • Vurdere å innføre levekårskriterier i barnehagefinansieringen, fordi noen barnehager
- 174 har større utfordringer og større behov for å gi barn ekstra oppfølging, og for å
- 175 kompensere for levekårsutfordringer.
- 176

177 **Kunnskap gir muligheter**

178

179 Osloskolen er blant landets beste. Elevene i Osloskolen trives og opplever høy grad av
180 mestring og motivasjon. Arbeiderpartiet vil at Oslo skal ha Norges beste skole, der alle elever
181 har muligheter til å utnytte sitt potensiale. Den offentlige fellesskolen er bærebjelken i
182 samfunnet. Den sikrer et likeverdig tilbud til alle barn og unge, uavhengig av foreldrenes
183 bakgrunn og økonomi.

184

185 Som samfunn må vi ha ambisjoner på vegne av alle barn. De fleste elever har på et eller
186 annet tidspunkt opplevd at skolen krever en ekstra innsats, enten de har forsinket
187 språkutvikling eller blir hengende etter i noen fag. Oslo Arbeiderparti vil at skolene skal ha et
188 nivå for oppfølging av elever mellom ordinær undervisning og spesialundervisning, nemlig
189 intensivoppfølging. Det betyr at elevene får tett oppfølging fra kvalifiserte lærere over en
190 kortere periode. Det krever mer frigjort tid til undervisning og oppfølging av den enkelte elev.

191

192 Arbeiderpartiet er bekymret for det høye frafallet i skolen. Frafallet er spesielt høyt for
193 elevgruppen med svake faglige forutsetninger fra ungdomsskolen. Frafall i skolen er svært
194 alvorlig for eleven det gjelder fordi det vil kunne føre til reduserte muligheter til deltakelse i
195 arbeidslivet, men også for Oslo by som trenger arbeidskraft.

196

197 Tidlig innsats gir svært gode resultater i kampen mot frafall i videregående skole. Oslo
198 Arbeiderparti vil styrke dette arbeidet ytterligere gjennom å stille strengere krav til kvalitet og
199 sikre et mer likeverdig tilbud i barnehagen, i skolen og på Aktivitetsskolen (AKS).

200

201 Flere lærere vil bedre muligheten for tilpasset undervisning, bedre læringsmiljø og fange opp
202 behovet til den enkelte elev, så tidlig som mulig. Elever som sliter med grunnleggende
203 ferdigheter skal få individuell oppfølging av lærere, og følges opp av annen fagkompetanse
204 ved behov.

205
206 Inntaksordningen for videregående skole sikrer at alle elever i Oslo, uavhengig av bosted,
207 har mulighet til å søke seg til den studieretningen de selv ønsker. Arbeiderpartiet vil sikre at
208 elevene kan søke seg til den skolen de vil. På grunn av et karakterbasert inntakssystem har
209 det imidlertid utviklet seg store skiller i osloskolen, der noen skoler krever meget høyt
210 karakternivå for opptak, mens andre skoler ikke får fylt opp plassene. Arbeiderpartiet mener
211 vi må vurdere om det er andre inntaksordninger som kan sikre et større mangfold på den
212 enkelte videregående skole, samtidig som vi sikrer elevenes valgfrihet.
213

214 Oslo Arbeiderparti vil:

- 215
- 216 • Sikre barnas grunnleggende lese-, skrive-, og regneferdigheter innen de fullfører 2.
- 217 trinn.
- 218 • Arbeide systematisk med barnas språkkunnskaper i skolen.
- 219 • Sikre god klasseledelse ved å følge opp den enkelte lærer og utvide ordningen med
- 220 *lærerteamet* som rullerer mellom skoler for å veilede lærere i klasseledelse.
- 221 • Legge til rette for alternative vurderingsformer som, eksempelvis mappeevaluering
- 222 • Utrede en mulig inntaksordning som sikrer en bedre elevsammensetning ved hver
- 223 enkelt videregående skole samtidig som vi tar hensyn til elevenes valgmulighet.
- 224 • Ha et tettere samarbeid med arbeidslivet, ungt entreprenørskap og flere praktiske
- 225 oppgaver knyttet til teoretiske fag
- 226 • Legge attraktive studieretninger til flere videregående skoler for å sikre en bedre
- 227 elevsammensetning.
- 228 • Fjerne stykkprisfinansiering i videregående skole og innføre et system som i større
- 229 grad tar høyde for de faktiske kostnadene.
- 230 • Sikre et godt og likeverdig tilbud i AKS på tvers av skolene, la AKS-ledere inngå som
- 231 en del av skoleledelsen og sørge for et tettere samhandling mellom skole og AKS.
- 232 • At alle elever på spesialskoler får AKS-egenbetaling basert på bostedsbydel.
- 233 • Ha et tettere samarbeid med idretten, kulturlivet og frivilligheten for å gi et bedre
- 234 tilbud til elevene i AKS.
- 235 • Etablere flere forsøksprosjekter i samarbeid med utvalgte videregående skoler for å
- 236 teste ulike tiltak mot frafall.
- 237 • Den pedagogiske utviklingen av skolen skal være basert på forskning og fag- og
- 238 lærerutvikling av metode.
- 239 • At skolen skal være åpen for nye pedagogiske metoder.
- 240 • Utvikle et kommunalt ressursenter for skolehager
- 241 • Jobbe for mer fysisk aktivitet i skolen
- 242 • Økt satsning på digitalisering i Osloskolen
- 243 • Jobbe for å øke antallet timer med svømmeundervisning
- 244

245 **En skole med plass til alle**

246

247 De fleste elever i Osloskolen trives og har det bra. Det er likevel en del elever som sliter med
248 psykiske og fysiske plager, og noen har problemer med rus. Helsetilbudet til barn og unge
249 må være der de unge er, nemlig i skolen. Arbeiderpartiet vil styrke laget rundt eleven. Vi
250 ønsker en mer tilgjengelig skolehelsetjeneste og vil utvikle en standard for hva hver skole
251 skal tilby av støttepersonell.

252

253 En av hovedårsakene til at noen ungdom ikke fullfører videregående skole er at
254 kunnskapsnivået fra ungdomsskolen er svært lavt. Arbeiderpartiet vil utarbeide ulike
255 utviklingsløyper som sikrer at disse ungdommene fullfører ungdomsskolen med et
256 karaktergrunnlag som øker muligheten for å fullføre videregående og komme seg ut i

257 arbeid. Elementer i en utviklingsløype kan være å ta opp igjen fag, få tilbud om 11. skoleår,
258 praksis, sommerskole, lærlingtid eller jobb.

259

260 Alle elever har rett til et godt og trygt skolemiljø uten mobbing og diskriminering. Oslo
261 Arbeiderparti vil jobbe for at skolegården skal være et trygt sted for alle. Vi vil bekjempe
262 bruken av blant annet «homo» og «jøde» som skjellsord. Mange som utsettes for mobbing
263 lar være å si fra til voksenpersoner. Det er viktig at spesielt lærere får nødvendig
264 kompetanse til å avdekke symptomer på mobbing, og er pliktig til å melde fra til skoleledelse
265 og foreldre. Derfor har det rødgrønne byrådet opprettet mobbeombud i Oslo kommune og
266 handlingsplaner mot mobbing i alle barnehager og skoler.

267

268 Oslo Arbeiderparti vil:

269

- 270 • Utvikle og innføre en standard for hva hver skole som minimum skal tilby av
271 støttepersonell.
- 272 • Sikre en bedre dekningsgrad av helsesykepleiere i ungdomsskolen og videregående
273 enn bemanningsnormen tilsier.
- 274 • Jobbe for at byens fag- og kompetansesentre har de ressursene som kreves slik at
275 barn som har behov for spesialpedagogisk støtte får den hjelpen de har krav på innen
276 rimelig tid.
- 277 • Ha egne utviklingsløyper for utdanning og kvalifisering for ungdom som er i ferd med
278 å falle fra på ungdomsskolen.
- 279 • Utvide ordningen med tilbud om et ellefte skoleår før inntak på videregående
280 opplæring.
- 281 • Heve kompetanse om mobbing hos alle ansatte i skolen.

282

283 **Et løft for yrkesfagene**

284

285 Oslomodellen for et anstendig arbeidsliv, som det rødgrønne byrådet har innført, har skapt
286 etterspørsel etter fagarbeidere og er et steg i riktig retning for å gjøre byens bygg- og
287 anleggsbransje attraktiv for ungdom. Et Oslo i sterk vekst trenger flere fagarbeidere.
288 Utfordringen er imidlertid fortsatt at altfor få søker seg til yrkesfag, og mange fullfører ikke
289 påbegynt løp innen normert tid. Yrkesveien må gjøres relevant for flere gjennom informasjon
290 tidligere i skoleløpet, og gjennom å gjøre fagene i grunnskolen mer praksis- og yrkesrettet.
291 Kommunen må garantere for lære plass, og skolen må gjøres mer attraktiv med nye og
292 relevante linjevalg, og mulighet for å kombinere utdanningen med arbeid.

293

294 Oslo Arbeiderparti vil:

295

- 296 • Øke skolerådgivernes kompetanse om yrkesfag.
- 297 • Styrke de praktisk-estetiske fagene i grunnskolen for å gi elevene mer praktisk og
298 variert læring.
- 299 • Arbeidslivets skolesekk etableres som en parallell til Den kulturelle skolesekken i
300 grunnskolen for å gi elever tidlig kjennskap til arbeidslivet, for eksempel gjennom
301 bedriftsbesøk eller praksis for en dag.
- 302 • Gi lære plassgaranti i helse- og oppvekstfagene, bygg- og anleggsgfagene, restaurant-
303 og matfag, og service og samferdsel.
- 304 • At yrkesfagsprogrammer skal tilbys på flest mulig skoler og at de særlig skal
305 prioriteres på nye og sentralt plasserte skoler.
- 306 • Legge til rette for sosiale aktiviteter på yrkesfagslinjene.
- 307 • Opprette en felles søknadsportal for lærlingeplasser med standardisert obligatorisk
308 registrering av tilbud om lærlingeplasser, slik at informasjonen blir lettere tilgjengelig.
- 309 • Legge til rette for hospitering av yrkesfaglærere i ungdomsskolen.

- 310 • Samarbeide med bedrifter og arbeidstakerorganisasjoner så arbeidstakere med
311 godkjent realkompetansevurdering i faget kan avlegge fagprøve.
312 • I samarbeid med næringslivet utrede og innføre en støtteordning for de bedrifter som
313 velger å gi opplæring til elever i yrkesfaglig fordypning.
314 • Sørge for at utstyr og læremateriell er relevant og oppdatert i forhold til hva
315 arbeidslivet krever.
316

317 Høyere utdanning

318
319 Kunnskapsbyen Oslo har flere høyere utdannings- og forskningsinstitusjoner. Vi har også et
320 mangfoldig arbeidsliv med bedrifter innen nesten alle bransjer og næringer. For skolene og
321 elevene betyr økt samarbeid med arbeidslivet at elevene kan ta bedre informerte studievalg,
322 fordi de har fått prøve seg på flere fagområder og fått smakebiter av hva ulike yrker og
323 studier faktisk innebærer. Det vil gi mer motiverte studenter og et bedre
324 rekrutteringsgrunnlag for næringslivet.
325

326 Oslo er Norges største studentby med over 80 000 studenter. Arbeiderpartiet vil tilrettelegge
327 for et godt studieliv, både sosialt og faglig. I samarbeid med Studentsamskipnaden i Oslo og
328 Akershus (SiO) ønsker vi å legge til rette for regulering av flere studentboliger. Det skal være
329 lett å komme til og fra studiestedene med sykkel og kollektiv, og campus Oslo-prosjektet skal
330 videreføres i samarbeid med alle aktørene i høyere utdanning. Mottak av internasjonale
331 studenter og forskere skal bedres gjennom å bidra til realiseringen av internasjonalt hus i
332 samarbeid med OsloMet og UiO.
333

334 Oslo Arbeiderparti vil:

- 335
- 336 • Styrke fagskolen og legge frem en egen fagskolestrategi.
  - 337 • At flere skoler skal ha forpliktende samarbeid med høyere utdanning og arbeidslivet.
  - 338 • Gjøre elevene på videregående skoler bedre forberedt til høyere utdanning og
339 arbeidslivet, blant annet gjennom:
    - 340 ○ et tettere samarbeid om karriereveiledningen mellom kommunen og høyere
341 utdanning,
    - 342 ○ tilby sommerskole i overgangen til høyere utdanning
    - 343 ○ og i større grad trekke høyere utdanning inn i undervisningen.
  - 344 • Samarbeide med SiO om å øke antallet studentboliger i Oslo.
  - 345 • Arbeide for å bygge ut bysykkeltilbudet ved studentbyer og studiesteder.
  - 346 • Samarbeide med studentidretten for å bedre tilgangen til idrettstilbud for studentene.
  - 347 • At Oslo kommune skal bistå i å utrede mulighetene knyttet til nytt studenthus i
348 sentrum.
349

Arbeid til alle

350
351 Arbeid er nøkkelen til frihet og selvstendighet for den enkelte. Arbeid er også den viktigste
352 kilden til verdiskaping i Oslo. Alle har noe verdifullt og nyttig å bidra med. Vi vil skape en by
353 der alle kan delta i fellesskapet og oppleve mestring. Oslo skal ha lav ledighet, høy
354 deltakelse og et godt arbeidsliv kjennetegnet av faste ansettelser, tarifflønn, relativt små
355 lønnsforskjeller og reell innflytelse på arbeidsplassen. Ufrivillig deltid er skjult arbeidsledighet.
356

357 Vi lever i en tid hvor arbeidslivet er i endring. Arbeiderpartiet vil styre utviklingen slik at vi
358 sikrer de grunnleggende bærebjelkene i arbeidslivet og samtidig rustet vårt samfunn for

359 fremtidens arbeidsmarked som krever nye former for kompetanse og samarbeid.
360 Arbeiderpartiet vil forsvare den norske modellen. For å styrke den norske modellen mener vi
361 det er viktig å være organisert, enten man jobber i offentlig eller privat sektor.
362

363 **Den nyskapende byen**

364
365 Oslo Arbeiderparti vil føre en aktiv næringspolitikk for å sikre at vi har tilstrekkelig med
366 lønnsomme, trygge og fremtidsrettede arbeidsplasser. Vår næringspolitikk vil legge til rette
367 for at det skapes nye bedrifter, og forbedre kommunens egne tjenester.
368

369 Oslo skal være en motor for Norge. Om lag en tredel av alle nye jobber i Norge skapes i
370 Oslo. Oslo har det hurtigst voksende oppstartsmiljøet i Norden. Vi vil sørge for at denne
371 utviklingen fortsetter slik at flere oppstartsselskaper lykkes. Tilgang på relevant erfaring og
372 nettverk knyttet til ekspansjon og kommersialisering er viktig for at oppstartsselskaper kan
373 vokse og skape flere arbeidsplasser i Oslo og i Norge.
374

375 For å sikre hovedstaden som et senter for næringsvirksomhet og innovasjon må vi
376 samarbeide med næringslivet, gründermiljøer, forskningsmiljøer og utdanningsinstitusjoner.
377 Et sentralt grep blir å utvikle tre innovasjonsdistrikter i Oslo, hvor ledende
378 kunnskapsinstitusjoner og kunnskapstunge virksomheter samler seg og samarbeider med
379 gründere, inkubatorer, investorer og kommunen for å fremme innovasjon og
380 kommersialisering av idéer og kunnskap. Målet er flere og større kunnskapsintensive
381 vekstbedrifter som vil gi byen flere arbeidsplasser.
382

383 Å se mulighetene ny digital teknologi gir, og kunne benytte seg av dem. vil bli en
384 kjernekompetanse i både offentlig og privat sektor. Vi vil bruke ny kunnskap og digital
385 teknologi til å gjøre kommunale tjenester mer proaktive, individuelle og sømløse. Vi skal i
386 større grad tilby kommunale tjenester proaktivt slik at innbyggerne ikke skal behøve å
387 forholde seg til kompliserte søknadsprosesser. Vi skal gjøre offentlige tjenester mer
388 individuelt tilpasset og innbyggerne skal i større grad slippe å forholde seg til hvordan
389 offentlig sektor har valgt å organisere seg når de har behov for tjenester.
390

391 Arbeiderpartiet vil at Oslo kommune skal ta en ledende rolle innen utvikling av digitale
392 løsninger for byens innbyggere i samarbeid med leverandørindustrien. På denne måten kan
393 Oslo utvikle løsninger som kan gjenbrukes på en verdifull måte i resten av Norge og
394 internasjonalt.
395

396 Oslo Arbeiderparti vil:

- 397
- 398 • Sørge for best mulig rammebetingelser for næringslivet gjennom en aktiv
- 399 næringspolitikk på områder hvor Oslo har fortrinn, enten gjennom klynger, industri
- 400 eller kunnskapsmiljøer.
- 401 • Utvikle flere tiltak som trekker investorer som kan bidra til ny virksomhet og
- 402 arbeidsplasser i byen vår.
- 403 • Tilby bedre veiledning for små og mellomstore bedrifter. Vurdere å gjeninnføre
- 404 etablerer-kontor i Oslo.
- 405 • Sørge for et virkemiddelapparat som er tilgjengelig enkelt og fleksibelt.
- 406 • Styrke satsingen på vekstbedrifter og tiltak som fremmer oppskalering av
- 407 oppstartsvirksomheter, herunder sosiale entreprenører.
- 408 • Utvikle Innovasjonsdistrikt, blant annet rundt Hovinbyen, rundt Blindern og i sentrum
- 409 rundt OsloMet.
- 410 • At kommunen skal bruke kunnskapen vi har om egne innbyggere og bedrifter slik at
- 411 Oslo blir den ledende byen i Europa på tjenesteutvikling blant både kommunale og
- 412 private aktører.

- 413 • Videreutvikle kommunens digitale infrastruktur slik at byen blir stadig mer nærings- og
414 brukervennlig.
- 415 • Bruke digital teknologi til å gjøre kommunale tjenester mer proaktive, individuelle og
416 sømløse.
- 417 • Utvikle digitale løsninger innenfor kommunal sektor i samarbeid med norsk
418 leverandørindustri som igjen kan danne grunnlag for en sterk eksportindustri i Oslo.
419

420 **Næringsutvikling og nye arbeidsplasser**

421
422 Oslos arbeidsliv skal gjennom de største og raskeste endringene vi har sett på lang tid. Ny
423 teknologi kommer til å overta svært mange oppgaver og det er naturlig at arbeidstakere føler
424 usikkerhet når dette skjer. Det er vår oppgave å bidra til at endringene blir positive for alle
425 kommunens innbyggere. Oslo Arbeiderparti skal skape politiske løsninger som innbyggerne
426 har tillit til og som svarer på de utfordringene vår tid byr på.
427

428 Statlige arbeidsplasser er viktige og bidrar til videreutvikling av allerede unike
429 kompetansemiljøer i Oslo. Arbeiderpartiet mener at en spredning av statlige arbeidsplasser
430 til resten av landet i hovedsak bør skje gjennom nyetablering og vekst i eksisterende
431 institusjoner.
432

433 Som landets hovedstad er det viktig å få på plass et godt og samlende regjeringskvartal som
434 hele befolkningen kan stille seg bak og være stolte av. Hvordan det nye regjeringskvartalet
435 innholdsmessig organiseres må gjennomføres ved en god og konstruktiv dialog mellom de
436 ansattes arbeidstakerorganisasjoner.
437

438 Med et arbeidsliv som endrer seg i høyt tempo må næringspolitikken sikre etablering av nye
439 arbeidsplasser over hele byen. Oslo er i dag i tet i Norge på bruk av innovative anskaffelser.
440 Arbeiderpartiet vil fortsette å bruke anskaffelser og kommunens innkjøpsmakt til å nå våre
441 politiske mål, og til å skape bedre og flere arbeidsplasser. Oslo Arbeiderparti vil også at
442 kommunen skal bidra aktivt til å forberede sine arbeidstakere til endringene i arbeidslivet.
443

444 Oslos næringsliv skal bidra til vekst og nyskaping for byens innbyggere og for landet som
445 helhet. Oslo skal være en moderne, bærekraftig og attraktiv by å drive og utvikle næring i.
446 Næringsutvikling skal sees i sammenheng med byutvikling slik at folk har lyst og råd til å
447 både jobbe og bo i Oslo. Kommunen skal være en forutsigbar og profesjonell
448 samarbeidspartner for byens næringsdrivende.
449

450 Hver dag leveres det varer verdt hundrevis av millioner til butikker, kontorer, industri og
451 kommunale institusjoner over hele byen. Oslo Arbeiderparti vil legge til rette for at vare- og
452 nyttetransporten i Oslo er effektiv.
453

454 Oslo Arbeiderparti vil:

- 455 • Bruke vårt kommunale eierskap til å skape bærekraftige arbeidsplasser, innovasjon
456 og økt deltakelse.
- 457 • At kommunen skal være en pådriver for å forbedre og skape nye tjenester som gir
458 relevante og gode opplevelser hos innbyggeren. Dette vil skape arbeidsplasser i
459 kommunal og i privat regi.
- 460 • Utvikle og styrke digital kompetanse og kapasitet i Oslo kommune.
- 461 • Redusere saksbehandlingstiden i Oslo kommune gjennom digitale løsninger.
- 462 • For å sikre høyere kvalitet og kostnadseffektivitet, bør større byggeprosjekter i Oslo
463 kommune i større grad være digitale og modellbaserte.
- 464 • Lage en kompetansestrategi for Oslo
465

- 466 • Bidra til at ungdom mellom 16-19 år som ikke går på skole kommer ut i arbeid eller
- 467 kvalifiseringstiltak.
- 468 • Utrede en ordning med kjøre- og parkeringstillatelse for næringsdrivende som gjør
- 469 det enklere å levere varer og tjenester i Oslo sentrum og som støtter opp om
- 470 Oslomodellen for et anstendig arbeidsliv.
- 471 • Utvikle digitale løsninger med sanntidsinformasjon om lastesonene og
- 472 næringsparkering er ledig, og hvor sjåførene kan bestille plass til varelevering.
- 473 • Sørge for at alle forretninger i sentrum har lastesone for varetransport i nærheten.
- 474 • Fortsette å forenkle søknader og andre prosesser som næringsdrivende må gjennom
- 475 for å gjøre sin jobb.
- 476 • Utvikle et samarbeid med relevante aktører om utvikling av tilbudet i viktige
- 477 sentrumsstrøk.
- 478 • Fortsette arbeidet med større åpenhet og mer innsyn i politiske og administrative
- 479 prosesser i kommunen
- 480

481 **Et anstendig arbeidsliv**

482
483 Deler av norsk arbeidsliv har i lengre tid vært under angrep av aktører som bruker sosial
484 dumping og arbeidslivskriminalitet som forretningsmodell og aktører som bruker løse
485 tilknytningsforhold til arbeidslivet for å jakte kortsiktig profitt. I Oslo har dette særlig gjort seg
486 gjeldende innenfor store sektorer som bygg- og anlegg, servering, renhold, og helse- og
487 omsorg. De grunnleggende bærebjelkene i norsk arbeidsliv er faste ansettelsesforhold,
488 heltidsstillinger, regulerte lønns- og arbeidsforhold som sikrer et godt livsgrunnlag, sterke
489 parter i arbeidslivet og bred oppslutning om det norske skattesystemet.

490
491 Oslo kommune er en av landets største arbeidsgivere. Alle Oslos innbyggere trenger
492 tjenester levert av kommunen. Det stiller høye krav til seriøsitet og ansvarlighet. Kvaliteten
493 på fellesskapsløsningene og velferdstjenestene blir bedre hvis de som utfører dem har
494 trygge og forutsigbare arbeidsvilkår. Da trengs det også ubyråkratiske løsninger, tett
495 samarbeid med de ansatte, deres organisasjoner og en god arbeidsgiverpolitikk.
496 Arbeiderpartiet vil legge tillit til grunn for styringen av Oslo kommune. Tillit handler om å gi
497 ansatte og ledere faglig myndighet, tilstrekkelig bemanning, gode lønns- og arbeidsvilkår og
498 kompetansehevingstiltak.

499
500 Oslo Arbeiderparti vil:

- 501 • Etablere en heltidskultur i Oslo kommune, herunder;
  - 502 ○ Alle stillinger skal i hovedsak lyses ut som hele faste stillinger.
  - 503 ○ Prøve ut nye arbeidstidsmodeller, herunder turnusmodeller, i samarbeid med
  - 504 partene.
  - 505 ○ Prøve ut kommunal pool med fast ansatte vikarer i enkelte sektorer.
- 506 • Bruke Oslos innkjøpsmakt til å styrke Oslomodellen for et seriøst arbeidsliv og utvide
- 507 den til flere nye sektorer som eldre-, helse- og omsorgssektoren.
- 508 • Bruke Oslomodellen til å gjenskape et anstendig arbeidsliv i sektorer hvor dette var i
- 509 ferd med å gå tapt, og skape etterspørsel etter fagarbeidere og lærlinger som gjør det
- 510 mer attraktivt å søke yrkesfagene.
- 511 • Skape nye yrkeskarrierer for de som i dag står utenfor arbeidsmarkedet i samarbeid
- 512 med NAV, opplæringskontorene, organisasjonene i arbeidslivet og bedriftene i Oslo.
- 513

514 **Inkluderende arbeidsliv**

515
516 Meningsfylte aktiviteter og arbeid bidrar til økt livskvalitet. Selv om arbeidsledigheten i Oslo
517 er lav er det store forskjeller mellom og innad i bydelene. I enkelte bydeler er andelen som er
518 sysselsatt under 50 prosent. Vi ser en utvikling hvor flere marginaliserte grupper blir stående

519 lenger og lenger unna arbeidslivet. Vi er avhengig av å øke sysselsettingsgraden for å
520 finansiere velferdstjenestene i fremtiden.

521
522 Marginaliserte grupper som rusavhengige eller mennesker med personer med
523 funksjonsnedsettelse sliter ofte med å få seg varig fast arbeid. Flere av innbyggere våre har
524 ikke god nok norskkunnskap eller fullført utdanning og får dermed heller ikke fast
525 arbeid. Arbeiderpartiet vil at alle skal ha mulighet til å føle seg inkludert i et arbeidsfellesskap.
526 Et inkluderende arbeidsliv vil sikre at flere har en lønn å leve av, at flere bidrar til fellesskapet
527 og opplever mestring.

528
529 Oslo Arbeiderparti mener NAV må styrke innsatsen rettet mot de som står utenfor
530 arbeidslivet. De må følges tettere opp i samarbeid med arbeidsgivere, utdanningssystemet,
531 og helsevesenet. Dette er særlig viktig overfor voksne med forsørgeransvar. Arbeiderpartiet
532 mener at begge foreldre i familier som mottar sosialhjelp og som har gjennomført ordinære
533 løp med jobbsøking og praksisplass, men fortsatt ikke er kommet i arbeid, skal få tilbud om
534 kvalifiseringsprogram, arbeid med lønnstilskudd eller utdanning.

535 Arbeiderpartiet mener tiltaksmidler i større grad må vris over til lønnstilskudd og at
536 tilskuddene kan få lenger varighet. Dagens kommunale bostøtte går i for stor grad til
537 personer som kunne vært i lønnet arbeid. Arbeiderpartiet vil derfor ta initiativ til en utredning
538 som ser på muligheten for at bostøtten ses i sammenheng med økonomiske incentiver som
539 fremmer overgang til varig lønnet arbeid.

540
541 Kampen for et likestilt samfunn er langt fra i mål. Norske kvinner tjener i gjennomsnitt 86
542 prosent av det menn tjener. Mye kan forklares med et kjønnsdelt arbeidsmarked og
543 tradisjonelle, kjønnsdelte utdanningsretninger. Kvinner er overrepresentert i midlertidige
544 stillinger, og fortsatt er det flest menn i lederstillinger. Oslo Arbeiderparti ønsker en utålmodig
545 og progressiv likestillingspolitikk.

546
547 Oslo Arbeiderparti vil:

- 548
- 549 • Gi flere mulighet til varig tilrettelagt arbeid.
- 550 • Styrke norskopplæringstilbudet i introduksjonsprogrammet gjennom ulike metoder og
- 551 tilrettelagte kurs innen spesifikke fagretninger.
- 552 • Prøve ut lønnstilskudd til bedrifter som ansetter personer som står utenfor
- 553 arbeidslivet.
- 554 • Bruke Osломodellen for et anstendig arbeidsliv innen helse og omsorgssektoren som
- 555 virkemiddel for å sikre flere praksisplasser for personer i intro og
- 556 kvalifiseringsprogrammet.
- 557 • Utarbeide fagspesifikke språkopplæringsprogrammer for kommunens ansatte slik at
- 558 de kan kvalifisere seg til faste stillinger.
- 559 • jobbe aktivt for å få flere med minoritetsbakgrunn i arbeid. Vi ønsker et åpent og
- 560 inkluderende arbeidsmarked som ikke diskriminerer noen.
- 561 • Øke bruken av erfaringskonsulenter i kommunens tjenester.
- 562 • Styrke veiledningen og oppfølgingen av ungdom med startvansker i arbeidslivet.
- 563 • Ha forsøk med anonyme jobbsøknader.
- 564 • At alle NAV-kontor skal ha et familieteam eller en familiekoordinator.
- 565 • At NAV har egne pakkeforløp inn i arbeidet for å få begge foreldre ut i arbeid.
- 566 • Utrede muligheten for å erstatte kommunal bostøtte for arbeidssøkere med
- 567 arbeidskapasitet med individuelt tilpassede pakkeforløp med tilbud om utdanning
- 568 med sikret livsopphold og arbeid med lønnstilskudd.

- 569 • At Oslo kommune søker om en forsøksordning, der også statlige midler til bostøtte for
- 570 barnefamilier kan omprioriteres til å dekke inntekter ved utdanning og lønnstilskudd
- 571 ved arbeid.
- 572 • At flere av tiltaksmidlene NAV bruker skal gå til å styrke grunnleggende ferdigheter
- 573 hos sine brukere slik at man kan kvalifisere seg til jobb.
- 574 • Etablere flere arbeidsplasser for personer med rusproblemer.
- 575 • Tilrettelegge for at flere med funksjonsnedsettelse kan arbeide i Oslo.
- 576 • Innføre en redegjøringsplikt for likestillingsarbeidet og for lik lønn for likt arbeid i
- 577 kommunen.
- 578 • Jobbe aktivt for at flere arbeidsgivere skal tilrettelegge for at menn tar større del av
- 579 omsorgsansvaret/foreldrepermisjonen.
- 580 • Jobbe aktivt for at flere menn skal velge kvinnedominerte yrker og kvinner skal velge
- 581 mannsdominerte yrker.
- 582 • At Oslo kommune skal gå foran og jobbe aktivt for en bedre rekruttering av ansatte
- 583 med minoritetsbakgrunn.

584 **En internasjonal by**

585
586 Oslo er i ferd med å etablere en internasjonal posisjon innen klima- og miljø, fredsarbeid,
587 innovasjon og teknologi, og kunst og kultur. Arbeiderpartiet vil at Oslo skal være
588 verdensledende innen klima- og fredsarbeid. Vi skal styrke Oslos posisjon som kunnskapsby
589 og som et kulturelt og kreativt kraftsenter.

590
591 Oslo ligger helt i front i verden i miljø- og klimaarbeidet. Vi har verdens mest ambisiøse
592 klimastrategi og verdens eneste klimabudsjett. I 2019 er Oslo Europas miljøhovedstad. Det
593 vil øke oppmerksomheten og styrke vår posisjon internasjonalt.

594
595 Som vertskap for Nobels fredspris har Oslo en unik internasjonal posisjon. Arbeiderpartiet
596 mener denne bør utnyttes ytterligere til å fremme Oslo som internasjonal fredsby.

597
598 Oslo kommune skal fortsette sitt aktive arbeid for å bekjempe skatteunndragelse og
599 kontinuerlig vurdere nye måter å luke ut uønskede leverandører. Det være seg kriminelle
600 eller useriøse leverandører som opptre uetisk eller i etiske gråsoner. Oslo kommune skal
601 bidra i arbeidet mot skatteparadis.

602
603 Svært mange av jobbene som skapes i Oslo de siste årene har kommet innen start-ups og
604 teknologibedrifter. Oslo Arbeiderparti vil legge til rette for at våre universiteter og
605 teknologimiljøer kan tiltrekke seg de klokeste hodene internasjonalt. Oslo skal tiltrekke seg
606 investeringer, samtidig som norske bedrifter og start-up-miljøer får muligheten til å ta steget
607 ut i verden.

608
609 Med over 5000 konserter og arrangementer hvert år har Oslo et kulturtilbud helt i
610 verdenstoppen. Hovedstaden har de siste årene utmerket seg internasjonalt innen arkitektur
611 og byggekunst. Oslo har også blitt destinasjon for et større internasjonalt publikum til
612 arrangementer og konferanser, og stadig flere turister.

613
614 Oslo Arbeiderparti vil:

- 615
- 616 • Markedsføre og posisjonere Oslo internasjonalt.
- 617 • Styrke Oslo posisjon som internasjonal kunnskapsby gjennom samarbeid mellom
- 618 byens universiteter, høyskoler, innovasjons- og teknologimiljøer.
- 619 • Etablere et prøveprosjekt i Oslo for «Start-up visum» basert på erfaringer fra
- 620 programmer i Storbritannia, Danmark og Tyskland.

- 621
- 622
- 623
- 624
- 625
- 626
- Legge til rette for at Oslo får en ledende posisjon internasjonalt innen klima og miljøarbeid.
  - Videreutvikle samarbeidet med Nobelinstituttet, Nobels fredssenter og universitetene for å styrke Oslos posisjon som internasjonal fredsbysby.

Byen med plass til alle

627

628 **Byen vår**

629

630 Oslo kommune har hovedansvar for planleggingen av byen. Målet med byutviklingen er at
631 byen skal være god å bo og leve i, nå og i fremtiden. Oslo Arbeiderparti vil ta hele Oslo i
632 bruk. Vi vil kombinere høy boligtetthet med tilgang til parker, marka og sjøen,
633 kollektivtransport, tjenester og gode offentlige rom i flere områder av byen.

634

635 Samtidig er det også viktig med løpende utvikling i de ytre bydelene, slik at disse ikke blir
636 liggende i et vakuum, mellom fortetningsområdene i indre by og vekstområder i
637 omegnskommunene.

638

639 Oslo Arbeiderparti mener strategien med å fortette innenfra og ut skal ligge fast og at det er
640 viktig med en effektiv og miljøvennlig fortetting i stasjonsnære områder. Nabolagsverdier og
641 hensyn til omgivelser skal vektlegges i all byutvikling. Arbeiderpartiet støtter kommunens
642 overordnende strategi om at Oslos småhusområder skal ivaretas. Byutviklingen skal legge til
643 rette for at de fleste behov er dekket innenfor små områder, samtidig som man har rask og
644 miljøvennlig tilgang til hele byens tilbud. I nye byutviklingsprosjekter er det naturlig å tenke
645 boliganlegg med private leiligheter, noen omsorg+ og leie-til-eie-leiligheter, service, kultur og
646 handel på grunnplan, barnehage og felles grøntområder i nærmiljøet. Oslo Arbeiderparti vil
647 også vektlegge god arkitektur i byutviklingen.

648

649 De neste årene kommer størstedelen av veksten til å skje i noen få områder. For områder
650 som Hovinbyen, Vippetangen, Filipstad og Majorstua er det viktig at kommunen tar ansvar
651 og driver helhetlig planlegging. Oslo Arbeiderparti vil at Hovinbyen skal forskjønnes,
652 forgrønnes og bli et flerfunksjonelt byområde der det er godt å leve. Vi vil at Vippetangen
653 skal forsterke Oslos rolle som fjordby gjennom en tydelig kobling til marine næringer. Vi vil at
654 Filipstad skal utvikles som et tett og flerfunksjonelt byområde med god tilgang til fjorden og
655 gode grønne rom. Oslo Arbeiderparti er positive til Oslo Filharmoniens tanker om et nytt
656 konserthus på Filipstad.

657

658 Arbeiderpartiet vil understreke at boligers uteareal ikke skal ligge i rød støysone, og at nye
659 boliger ikke skal ferdigstilles med soverom liggende i rød støysone etter at tiltak er
660 gjennomført.

661

662 Helhetlig planlegging i kommunal regi skal være hovedregelen for utvikling i
663 utviklingsområder. Vi vil at kommunen skal ta et større ansvar for å drive fram utviklingen av
664 enkelte områder og vil aktivt ta i bruk eget eierskap til tomter og bygg i dette arbeidet. Det
665 betyr at kommunen skal være en pådriver og partner for utbyggerne, som gir en større
666 sikkerhet og raskere framdrift. Oslo Arbeiderparti mener at kommunen må bruke strategiske
667 tomtekjøp og andre virkemidler for å øke attraktiviteten og investeringsviljen i deler av byen
668 der den er lav i dag. Arbeiderpartiet vil vurdere måter å styrke planleggingskapasiteten i
669 bydelene på, og legge til rette for egne medvirkningstiltak rettet mot befolkningsgrupper som
670 normalt ikke deltar.

671

672

673

674 Oslo Arbeiderparti vil:

675

- 676 • Jobbe for bærekraftig utvikling av byen med gode og attraktive nærmiljøer.
- 677 • Ha sterk offentlig styring av byutviklingen og boligbyggingen
- 678 • Planlegge byutviklingen slik at sosiale funksjoner som barnehage, skole, bydelshus
- 679 og idrett blir ivaretatt og at nye områder blir tilrettelagt for miljøvennlig transport.
- 680 • At alle nye kommunale bygg skal være fleksible, funksjonelle og klimasmarte.
- 681 • Etablere et nytt sjøbad på Vippetangen, og utvikle området med kulturaktiviteter,
- 682 hotell og boliger.

683

684 **Et levende, trygt og trivelig bymiljø**

685

686 Oslo Arbeiderparti vil arbeide for trygge og trivelige bolig-gater og nabolag over hele byen.

687 Det innebærer god belysning som ikke sjenerer, rene gater og parker med kildesortering, i

688 både ytre og indre by. Vi vil legge vekt på å gi barna trygge skoleveier. Farten til bilene skal

689 tilpasses de myke trafikantene, og bolig-gatene utformes så det er plass til alle.

690

691 En god by trenger mange grønne lunger og møteplasser. Oslo Arbeiderparti vil bevare byens

692 parker og grøntområder, og jobbe for å utvikle flere grå arealer til grønne drag i hele byen.

693 Parkene våre skal være attraktive rekreasjonsområder, som blir godt stelt og holdt rene.

694 Arbeiderpartiet vil legge til rette for urbant landbruk. Parsellhager og nabolagshager er viktige

695 møteplasser på tvers av generasjoner, og bidrar til en variert grønnstruktur og biologisk

696 mangfold i byen. De er også viktige arenaer for kunnskap om økologisk samspill og

697 matproduksjon.

698

699 Et levende sentrum skapes av at folk ferdes der. Sentrum er et livlig sted når hyggelige gater

700 kombineres med gode møteplasser, et rikt handelsliv, spennende kulturopplevelser og et

701 pulserende uteliv. Vi vil at kommunen skal samarbeide tett med handelsstanden, kulturlivet

702 og næringslivet for å skape liv i sentrum.

703

704 Oslo Arbeiderparti vil:

705

- 706 • legge til rette for etablering av flere parsellhager i byen og støtte lokale initiativer til
- 707 grønne møteplasser.
- 708 • styrke artsmangfoldet i parker, elver og grønne lunger i byen ved å sikre et variert
- 709 planteliv og bidra til oppsetting av fuglekasser, insektshoteller og andre tiltak
- 710 • Gjøre det lettere for gående å komme fram i Oslo.
- 711 • Etablere hjertesoner med begrenset bilkjøring rundt skolene.
- 712 • Støtte lokale initiativ for å redusere biltrafikken og gjøre den tryggere.
- 713 • Etablere flere gater der myke trafikanter er prioritert, samt gågater i sentrum.
- 714 • Vedlikeholde stier og gangveier i byen og binde parkene våre sammen med et grønt
- 715 turnett.
- 716 • Arbeide for at det etableres flere parker og grønne tak i hele Oslo, kolonihagene må
- 717 bevares.
- 718 • Forbedre måkingen av fortau, veier og gater.
- 719 • Sikre at byens gater og parker er opplyst om natten.
- 720 • Bevare Oslos parker og torg som attraktive rekreasjonsområder, og kartlegge hvilke
- 721 parker og torg som bør rustes opp.
- 722 • Redusere gjennomgangstrafikk og fremmedparkering.
- 723 • Etablere tilrettelagte parkeringsplasser for tungtransporten og fase ut
- 724 tungtransportens mulighet til å parkere i bolig-gater.
- 725 • Arbeide for å samle tungtransport på hovedveier, særlig til og fra Alnabruterminalen

- 726 • Utvikle ordningen med beboerparkering, med bedre tilrettelegging for næringslivet.
- 727 • Videreføre bydelenes rett til å bestemme om de vil innføre beboerparkering i sine
- 728 gater.
- 729 • Legge til rette for å bygge flere innfartsparkeringer i randsonen av Oslo og da ved
- 730 kollektivknutepunkter
- 731 • Bedre vedlikeholdet av asfalten i gatene og veiene våre.
- 732 • Legge til rette for at det er aktivitet i næringslokaler på bakkeplan slik at byen
- 733 oppleves som tryggere og hyggeligere for alle som ferdes i byens gater.
- 734 • Utvikle sentrum med flere grønne områder, flere benker og lekeplasser og flere
- 735 aktiviteter som gjør byen interessant å ferdes i.
- 736 • Bygge flere offentlige toaletter, både i by- og grøntområder.

737 **Ungdomsbyen**

738
739 Oslo skal være god by for de unge, hvor alle har mulighet til å ha en meningsfull fritid. Oslo
740 har et rikt og variert idretts- og aktivitetstilbud for ungdom.

741
742 Mange unge driver med organiserte fritidsaktiviteter, som idrett og ulike former for
743 kulturuttrykk. Oslo Arbeiderparti vil styrke dette tilbudet. Idrettstilbudet må være tilgjengelig
744 for alle, også for dem med dårlig råd.

745
746 Ungdomstiden er identitetsskapende. Da er det særlig viktig å bli sett og inkludert. Rus- og
747 psykiske problemer, utenforskap og frustrasjon må håndteres på et tidlig tidspunkt.

748
749 Det er et stort behov for møteplasser og aktivitetstilbud for ungdom som ikke driver med
750 organiserte aktiviteter. Oslo Arbeiderparti vil legge til rette for gode møteplasser for
751 meningsfylt aktivitet, som fritidsklubber med trygge voksne og attraktive aktiviteter,
752 kvelds åpne skoler eller kafeer.

753
754 Oslo Arbeiderparti vil prøve ut en ordning som i andre land omtales som Community
755 Schools. Vi kaller det nabolagsskoler. Skolebygningen er åpen på kveldstid og tilbyr læring,
756 aktivitet og familiestøtte, hovedsakelig gjennom frivillig innsats. Skolene bidrar til en positiv
757 utvikling av lokalmiljøet og tettere kontakt mellom beboerne.

758
759 Muligheten til å få prøve seg i arbeidslivet og vise at man er til nytte er en sterk motivasjon
760 for ungdom, som for alle andre. For mange kan det å få en sommerjobb eller en praksisplass
761 å sette på CV-en, og oppleve mestringfølelse i jobben, vise at det finnes muligheter og en
762 vei videre. Derfor vil Oslo Arbeiderparti utvide jobbtilbudet for byens ungdom.

763
764 Møteplasser, aktiviteter og tjenester for ungdom må være forutsigbare. Det krever langsiktige
765 finansieringsordninger. Arbeiderpartiet vil ha som hovedregel at ungdomsarbeid skjer i form
766 av faste stillinger, og ikke i form av prosjektmidler.

767
768 Oslo Arbeiderparti vil:

- 769 • Åpne skolens lokaler for fritidsaktivitet på kveldstid.
- 770 • Prøve ut ordningen med nabolagsskoler i to bydeler.
- 771 • Legge til rette for aktivitet og lek på uteplasser og i parker i nærmiljøet med leke- og
- 772 treningsapparater, fotballmål, basketkurver, badeplasser, benker med mer.
- 773 • Opprette flere utekontakter og oppsøkende team.
- 774 • Utvide åpningstidene på kvelds åpne helsestasjoner for ungdom.
- 775 • Opprettholde rabatterte priser for barn og unge på kommunale aktiviteter og
- 776 kulturtilbud.
- 777

- 778
- 779
- 780
- 781
- 782
- 783
- 784
- 785
- 786
- Legge til rette for en portal med oversikt over tilbudet til ungdom i Oslo, gjerne også på bydelsnivå.
  - Utvikle et familieveiledningsprogram til ungdommens foreldre etter modell fra ICDP (program for foreldreveiledning).
  - Tilby arbeidstiltak for ungdom, spesielt i utsatte bydeler, i samarbeid med næringslivet. Kommunen må gå foran og opprette praksisplasser.
  - Utvide deltids- og sommerjobb-tilbudet til ungdom.
  - Sikre forutsigbare og langsiktige finansieringsordninger for aktivitetstilbud til ungdom.

787 **Den mangfoldige byen**

788

789

790

791

792

793

794

795

796

Oslos befolkning består av mer enn 200 nasjonaliteter. En tredjedel av byens befolkning er innvandrere eller barn av innvandrere. Det har bidratt til å gjøre Oslo til en internasjonal og flerkulturell by. I en globalisert verden er flerkulturell kompetanse og språkkunnskaper avgjørende for en hovedstad. Byene som preges av sterke og inkluderende fellesskap, hvor alle innbyggere møtes med åpenhet og mangfoldet ønskes velkommen, blir globaliseringens vinnere. Oslo Arbeiderparti vil bekjempe fremmedfrykt og rasisme. Vi vil ha en by preget av tillit og åpenhet, hvor det er plass til alle.

797

798

799

800

Alle skal ha like muligheter, uavhengig av kjønn, etnisitet, funksjonsevne, religion eller seksuell orientering. Verdier som likestilling og likeverd står sterkt i storbyen, og vi vil jobbe mot enhver form for diskriminering og trakassering.

801

802

803

804

805

806

Oslo skal være en livssynsåpen by. Frihet til å tro på hva man vil og ytre hva man vil skal være en naturlig del av vårt fellesskap. Respekt for andres religiøse tilhørighet, ulike livssyn eller ikke-tro skal prege Oslo, og mangfoldet skal ønskes velkommen. Mangfoldet av trossamfunn og livssynsorganisasjoner utfordres til å bidra til å utvikle byen og bydelene til gode steder å bo og vokse opp.

807

808

809

810

811

812

Frihets- og likestillingskampen har alltid vært en rød tråd i Arbeiderpartiets politikk. Enkeltmennesket skal ikke trenge å kjempe de små og store kampene alene, men skal oppleve å stille likt og kunne velge fritt. Integrering handler om å ha felles kjøreregler i et åpent demokratisk samfunn. Slik vil man stille sterkest mulig på tvers av kulturell og religiøs bakgrunn, og ha et fellesskap hvor flest mulig vil kunne trives og føle seg ivaretatt.

813

814

815

816

817

818

En viktig del av vår tids frihets- og likestillingskamp er det sosiale og kulturelle presset som mange gutter og jenter står overfor når de skal velge hvordan de vil leve sine liv. Skam og æreskultur er frihetsberøvende, og det er en selvfølge at kjønnslemlestelse, tvangsekteskap og andre overgrep mot enkeltindividet er forbudt. Arbeiderpartiet skal støtte personer i flerkulturelle miljøer som hver dag kjemper mot negativt sosialt press og æreskultur.

819

820

821

822

823

824

Oslo Arbeiderparti vil fortsette å kjempe for en by hvor LHBT+-personer blir respektert og inkludert. Dette er ikke bare viktig for dem som opplever vold og diskriminering, men også samfunnet som helhet ved at færre faller fra i skolen, at færre får helseplager som følge av hets og vold, og flere trives i arbeidslivet. Oslo Arbeiderparti vil arbeide aktivt mot diskriminering og trakassering av lesbiske, bifile, homofile og transpersoner.

825

826

827

828

829

Oslo kommune har en betydelig og voksende samisk befolkning. Kommunen har elever som får opplæring i samisk i regi av Kampen skole, og har en egen samisk barnehage. Kommunen huser også Samisk hus som møtested for det samiske miljøet og formidler av kunnskap til byens innbyggere. Oslo Arbeiderparti ser på den samiske kulturen som en berikelse for byen og ønsker å styrke og synliggjøre samenes plass i byen.

830 Hvert år tar Osloskolen i mot 600-900 nyankomne elever fra andre land og forbereder dem
831 på ordinær undervisning gjennom at de deltar i en innføringsklasse. Det er viktig at den
832 overgangen må skje på en god måte slik at klassene integreres med resten av
833 skolefelleskapet. Elevene må derfor inkluderes i arenaer sammen med resten av skolen
834 som for eksempel felles friminutt og undervisning i samme bygg. Lærerne, skoledelsen og
835 annet personell som legger til rette for overgangen må få gode tilbud om kurs.

836

837 Oslo Arbeiderparti vil:

838

- 839 • Styrke minoritetsorganisasjonenes samfunnsrolle innenfor inkluderings og
840 likestillingsarbeid.
- 841 • Fortsette å ta initiativ overfor staten for at organisasjoner og livssynssamfunn som
842 mottar offentlig støtte forpliktes til å informere om og leve opp til Oslo kommunes
843 målsetninger for inkludering og likestilling. Dette innebærer blant annet at
844 kjønnsbalansen i styresammensetninger må være minst 40/60.
- 845 • Fornye seksualundervisningen så den også omhandler kjønns- og
846 seksualitetsmangfold, grensesetting, relasjoner og ansvar.
- 847 • Styrke opplæringen av ansatte i Oslo kommune med et opplæringstilbud som
848 omfatter LHBT+-problematikk.
- 849 • Styrke samarbeidet med frivillige organisasjoner og trossamfunn i arbeidet for å
850 utvikle respekt for byens mangfold.
- 851 • at Oslo kommune skal iverksette et prøveprosjekt der elever i innføringsklasser på
852 hver skole blandes med elever i ordinær undervisning i fag der språk ikke er en
853 barriere.
- 854 • at Oslo kommune skal gjennomføre en evaluering av ordningen med
855 innføringsklasser, for å kartlegge hva som gjøres for å styrke ordningen som et
856 integrerende tiltak
- 857 • jobbe for å styrke det samiske barnehage- og skoletilbudet samt styrke Samisk hus
858 som et møtepunkt for det samiske miljøet og formidler av samisk språk- og
859 kulturkunnskap i Oslo

860 **En tilgjengelig by**

861

862 Personer med funksjonsnedsettelse skal ha de samme mulighetene til å leve frie og
863 selvstendige liv som alle andre. I dag opplever personer med funksjonsnedsettelse barrierer
864 som fører til utenforskap fordi samfunnet ikke er tilrettelagt for dem.

865

866 Universell utforming av det offentlige rom bidrar til at flere mennesker får brukt sitt potensiale,
867 samtidig som det gjør det enklere for alle. Nærskolen bør være et reelt alternativ for barn
868 med funksjonsnedsettelse og individuelt tilpasset opplæring bør skje i klassemiljøet. Det
869 skal være lett å forflytte seg rundt i byen.

870

871 Oslo Arbeiderparti vil:

872

- 873 • Fortsette arbeidet med å gjøre skolene våre universelt utformet.
- 874 • At alle som har rett til Brukerstyrt Personlig Assistanse skal kunne leve et selvstendig
875 liv og delta i samfunnet.
- 876 • Sikre at Sporveien følger opp arbeidet med universell utforming og tilgjengelighet i
877 kollektivtilbudet.
- 878 • Sikre god dekning av HC-parkeringsplasser i byen.
- 879 • Sikre at kommunens informasjon er tilrettelagt for personer med
880 funksjonsnedsettelse.
- 881 • Sikre universell utforming av eksisterende byrom ved endringer.

882 **Bolig til alle**

883

884 Oslo skal være for alle. Vanlige lønsmottakere skal ha råd til å bo i Oslo, i en god bolig i et
885 godt bomiljø. Oslo Arbeiderparti vil ha fortsatt høyt tempo i boligbyggingen. Vi vil fortsette å
886 ta styring over boligbyggingen. Vi vil skape bomiljøer hvor det er plass til mennesker med ulik
887 livssituasjon og økonomi, med varierte boligtyper i alle deler av byen. Varierte nabolag
888 skaper god integrering.

889

890 De siste årene har boligbyggingen i Oslo tatt seg opp. Likevel gjør befolkningsveksten at
891 boligprisene fortsatt ligger på et høyt nivå, og mange står utenfor boligmarkedet. Vår løsning
892 er å bygge mer gjennom sterkere offentlig planlegging, og sterkere kommunal involvering i
893 boligbygging.

894

895 Oslo Arbeiderparti mener vi nå står i en situasjon som krever en ny kommunal boligpolitikk
896 for å hjelpe førstegangskjøpere inn på boligmarkedet. Vi ønsker å gjøre det enklere for de
897 som i dag leier bolig, men ikke får lån til å kjøpe bolig. Oslo Arbeiderparti vil utrede
898 etableringen av et kommunalt boligselskap som, alene eller i samarbeid med andre aktører,
899 skal bygge boliger og selge dem til forhåndsdefinert pris. Boligene som legges ut for salg
900 skal hovedsakelig forbeholdes førstegangskjøpere.

901

902 Prisene på boliger i sentrum stiger mer enn andre steder. Folk som tidligere bodde i disse
903 områdene har ikke lenger råd til å bo der, og flytter ut til forstedene.

904 Befolknings sammensetningen i enkelte boområder har derfor endret seg i et høyt tempo.

905 Oslo Arbeiderparti mener det må settes inn ekstra tiltak, som områdesatsinger, i de bydelene
906 som er spesielt utsatt. Vi har gode erfaringer med områdeløft og vil videreutvikle nåværende
907 satsinger og vurdere nye områder. I tillegg vil Oslo Arbeiderparti utrede muligheten for at
908 private eiendomsutviklere som får tillatelse til å bygge boliger i sentrum, gjennom
909 utbyggingsavtaler og rekkefølgekrav, pålegges å bidra til å utvikle fellesarealer i forsteder til
910 Oslo. Vi vil også vurdere å be departementet om en lovendring som gjør at erstatningsareal
911 kan realiseres innenfor kommunen og ikke utelukkende i direkte tilknytning til planområdet.

912

913 Oslo kommune må til enhver tid benytte Husbankenes muligheter til å gi lån for å hjelpe
914 yngre mennesker med lav inntekt til å skaffe seg egen bolig. Arbeiderpartiet har på
915 Stortinget foreslått økte rammer for Husbanken med sikte på økt innsats for unge
916 mennesker.

917

918 I årene framover vil vi at Oslo kommune skal fortsette å kjøpe kommunale boliger. Vi vil
919 fortsette å arbeide for å spre de kommunale boligene over hele byen. I tilfeller der
920 kommunen ønsker å selge kommunale boliger vil vi legge til rette for leie-til-eie for at flere
921 skal komme inn på boligmarkedet.

922

923 Nordmenns boligstandard er helt i verdenstoppen. For Oslo Arbeiderparti er det viktig å
924 fortsette å bygge boliger med høy kvalitet. Å stille krav til kvalitet betyr at det skal være gode
925 lysforhold, lite støy og tilrettelegging for funksjonshemmede. Kvalitet handler også om at det
926 er gode uterom, med lekeplasser og fellesarealer hvor det er trivelig å være.

927

928 Oslo Arbeiderparti vil:

929

- 930 • Opprettholde det økte tempoet i regulering av nye boliger.
- 931 • Utrede etableringen av et kommunalt boligselskap som skal bygge boliger og selge
932 dem til forhåndsdefinert pris til førstegangskjøpere.
- 933 • Undersøke muligheten for å åpne opp for at rekkefølgekrav og erstatningsareal kan
934 realiseres innenfor hele kommunen, og ikke bare i direkte tilknytning til planområdet.
- 935 • Oslo Arbeiderparti mener oppstarten i planarbeid i fremtiden bør organiseres på en

- 936 annen måte der man tidlig bringer flere inn i prosessen.
- 937
- 938 • At byutviklingen skal bidra til økt by- og bokvalitet.
- 939 • Forsterke fokuset på å bygge smart, miljøvennlig og med høy arkitektonisk kvalitet.
- 940 • Ikke ekspropriere eiendom til boligbygging.
- 941 • Hindre seksjonering av leiligheter der det går utover bomiljøet, og jobbe aktivt for
- 942 endringer i det nasjonale lovverket som bidrar til mindre seksjonering og bedre bomiljøer.
- 943 • Etablere flere multihus med studentboliger, seniorboliger og kommunale boliger i
- 944 samme bygg.
- 945 • Vi vil sette en øvre grense på korttidsutleie på 60 dager i året, og 30 dager i
- 946 borettslag.
- 947 • Kjøpe flere kommunale leiligheter i ulike deler av byen, og arbeide for at de
- 948 kommunale investeringene bidrar til at det blir bygd flere leiligheter i Oslo.
- 949 • Etablere flere leie-til-eie-prosjekter og Bo-start-prosjekter.
- 950 • Gjennomføre forsøk med allmennboliger i Oslo.
- 951 • Ta initiativ til et områdeløft på Hovseter i samarbeid med staten.
- 952 • Jobbe for at kommunens boligsosiale virkemidler bidrar til at de som kan, kommer ut i
- 953 inntektsgivende arbeid.
- 954 • Avskaffe ordningen med gjengs leie og erstatte denne med et nytt system for
- 955 leiefastsettelse og gjennomgå alle sosiale boligvirkemidler, slik at vi kan sikre at
- 956 kommunens virkemidler gjør det lettere for folk å komme seg ut i inntektsgivende
- 957 arbeid, samtidig som vi sikrer god forvaltning av kommunens boliger.
- 958 • Legge til rette for beboermedvirkning for beboere i kommunale boliger, gjennom å
- 959 stimulere til etablering av gårdsstyrer i heleide kommunale gårder.
- 960 • ivareta interessene til beboere i kommunale boliger i borettslag og sameier gjennom
- 961 å etablere et sentralt brukerråd, hvor beboere i kommunale boliger skal være
- 962 representert

Miljøhovedstaden

963

Byen mellom marka og fjorden

964

965

966

967

968

969

Oslo skal være en av Europas mest attraktive byer. Nærheten til Marka og fjorden er et av Oslos aller fremste fortrinn. Oslo Arbeiderparti vil at sjøen og skogen skal være åpen og tilgjengelig for byens befolkning.

970

971

972

973

974

975

976

977

De neste årene vil Oslo Arbeiderparti jobbe for at friluftslivet skal bli mer tilgjengelig for byens innbyggere. Det skal være lett for alle å komme seg ut, og ha rask tilgang til en turvei, en park eller en sti i Marka. Friluftslivets infrastruktur, som skiløyper og badeplasser har i liten grad blitt vedlikeholdt gjennom mange år. Vi vil trappe opp vedlikeholdet og ønsker å anlegge flere kommunale badeplasser langs havnefronten og byens elver. Øyene i Oslofjorden har blitt veldig populære de siste årene. Vi vil legge stor vekt på å forbedre forholdene på øyene, med for eksempel bedre toaletter og avfallshåndtering.

978

979

980

981

982

983

984

Vi vil ta vare på naturen og ha et mangfoldig plante- og dyreliv basert på de artene som naturlig hører hjemme i området. Vi vil bringe Oslos bekker og elver opp i dagen, der det lar seg gjøre. Markagrensen skal ligge fast. Oslo kommunes skoger er befolkningens felleseie. Forvaltningen skal ha friluftsliv- og verneinteressene som det bærende grunnlag og økonomiske hensyn skal underordnes disse.

985 Oslo Arbeiderparti vil:

986

987 • Sørge for god belysning i tilknytning til turveien langs Alnaelva – fra marka til fjorden
988 – som et enkelt tiltak for å fremme trivsel og folkehelse.

989 • Bygge ut turveinettet i Oslo, og skilte bedre.

990 • Bedre vedlikeholdet av skiløyper, turstier, sportsstuer og annen tilrettelegging i Marka
991 i samarbeid med Den norske turistforening og Skiforeningen

992 • Øke tilgjengeligheten til friluftslivet, med mer universell utforming.

993 • Lage kultur- og historieløyper i byen, som folk kan følge for å oppdage og lære om
994 Oslo.

995 • Bevare Sørkedalen og Maridalen som jordbruks- og rekreasjonsområder og levende
996 lokalsamfunn

997 • Ha flere badeplasser langs fjorden og byens elver.

998 • Beholde badedammen på Tonsenhagen og vedlikeholde dammer som holder på å
999 gro igjen som Holmendammen.

1000 • Elektrifisere øybåtene.

1001 • Vurdere flere småbåthavner og samtidig sikre allmenheten fri ferdsel i nye og
1002 eksisterende småbåthavner.

1003

1004 En ren by uten forurensning

1005

1006 Klimaendringene er en av vår tids største utfordringer. Hvis vi skal klare å begrense
1007 klimaendringene og nå målene i Parisavtalen, må vi kutte klimagassutslippene raskere. Oslo
1008 Arbeiderparti vil være en pådriver for at vi når klimamålene her i byen.

1009

1010 Klimautfordringen løses best når alle samfunnets krefter bidrar. Vi vil sørge for at Oslo er en
1011 by hvor det er lett å være miljøvennlig. Vi vil bidra til at vi utvikler et nytt, grønt næringsliv.
1012 Det er et mål at både offentlige og private aktører tar i bruk nye innovative løsninger som
1013 bidrar til å kutte utslippene og skape nye verdier. Vi skal skape nye markeder for de som
1014 leverer de grønne løsningene.

1015

1016 Oslo kommune skal være en foregangskommune i klimaarbeidet. I årene framover vil vi
1017 forsterke klimabudsjetten som styringsverktøy for klimaarbeidet. Vi skal stille stadig strengere
1018 krav til kutt i utslipp fra de kommunale byggeplassene, fra leverandørene til kommunen og til
1019 kommunens egen transport. Oslo kommune vil inngå samarbeid med vareleverandører om å
1020 klimamerke varer som selges i Oslo, for å gi befolkningen en mulighet til å gjøre riktige klima-
1021 og miljøvalg i hverdagen.

1022

1023 Lufta har blitt renere i Oslo de siste årene. I 2018 var vi for første gang på mange år under
1024 grenseverdiene for luftforurensing. Det er titusenvise av mennesker i Oslo som bor i områder
1025 der lufta har blitt bedre. Likevel er vi dessverre ikke i mål. Mange i Oslo plages av støy og
1026 luftforurensing. De viktigste kildene er veitrafikken og vedfyring. Gjennom å redusere
1027 biltrafikken og legge om til elbiler, blir luftforurensingen mindre. Hyppig vask av gatene bidrar
1028 til å redusere svevestøvet. En sjelden gang kan luftforurensningen bli så høy at det oppstår
1029 akutt fare for liv og helse. I slike situasjoner kan det være et umiddelbart behov for å kraftig
1030 begrense biltrafikken. Oslo Arbeiderparti er beredt til å bruke virkemidler som
1031 beredskapstakster og dieselforbud hvis det foreligger et klart faglig råd om at det er
1032 nødvendig. Det må følges opp med ekstraordinære avganger i kollektivtrafikken.

1033

1034 Avfall er en ressurs på avveie og skal i størst mulig grad gjenvinnes og brukes på nytt. Vi vil
1035 jobbe for at mer av avfallet fra både boliger og næringslivet sorteres. Det er viktig å bygge
1036 opp under en mest mulig sirkulær økonomi, der ressursene blir brukt igjen og igjen.

1037

1038 Avfallsanlegget på Klemetsrud er den største enkeltkilden til utslipp av klimagasser i Oslo.
1039 På anlegget arbeider de med et teknologisk pilotprosjekt for å rense utslippene og deponere
1040 dem, såkalt karbonfangst. Pilotprosjektet på Klemetsrud er potensielt banebrytende i
1041 internasjonal sammenheng. Det kan også bidra som en motor i lokalsamfunnet på Søndre
1042 Nordstrand. Derfor vil Oslo Arbeiderparti arbeide for å realisere karbonfangst på Klemetsrud i
1043 samarbeid med staten.

1044
1045 Oslo Arbeiderparti vil:

- 1046
- 1047 • Kutte klimagassene med 95 prosent fra 2009-nivå innen 2030.
- 1048 • Bruke klimabudsjettet til å målrette klimapolitikken.
- 1049 • At Oslo skal legge bærekraftige og langsiktige hensyn til grunn for kommunens
1050 investeringer, og utvikle en strategi for grønne investeringer.
- 1051 • Stille krav om at alle kommunens virksomheter, og alle leverandører til kommunen,
1052 kutter utslipp og leverer miljøvennlig.
- 1053 • Inngå samarbeid med næringslivet i Oslo om å klimamerke varer til befolkningen.
- 1054 • At havneaktiviteten i Oslo havn skal over på miljøvennlige og utslippsfrie løsninger. Vi
1055 vil arbeide for at alle skip som anløper havna på sikt benytter nullutslipps- eller
1056 lavutslippsteknologi ved kai, samt ved inn- og utseiling.
- 1057 • Ha utslippsfri drift på den lokale fergetrafikken, landstrøm til utenriksfergene og
1058 miljødifferensiering av havneavgifter for å premiere skip med lave utslipp.
- 1059 • Samarbeide med andre havner for cruiseskip med sikte på å stille felles krav om
1060 landstrøm og andre miljøtiltak. Oslo skal ta en pådriverrolle i dette arbeidet.
- 1061 • Legge frem en plan for å redusere utslippene fra fritidsbåter, for eksempel ved å
1062 bygge ut lademuligheter for elbåter.
- 1063 • Legge til rette for installasjon av solceller og andre fornybare energikilder på flere
1064 bygg.
- 1065 • Utnytte fjernvarme til å gi ren energi til flere.
- 1066 • Bidra til at folk kan bytte ut gamle vedovner med nye rentbrennende ovner.
- 1067 • Feie og vaske gatene våre jevnlig for å få bukt med svevestøvet og søppel.
- 1068 • Gjøre det gratis å reise kollektivt på dager hvor luftforurensningen er så høy at det
1069 oppstår akutt fare for liv og helse.
- 1070 • Ha flere avfallsdunker i offentlig rom.
- 1071 • Samarbeide med næringslivet for å redusere mengden avfall som produseres, og
1072 bidra til at det resirkuleres.
- 1073 • Støtte opp om initiativ for å reparere og gjenbruke elektronikk og andre forbruksvarer.
- 1074 • Vurdere forenklet innlevering på gjenbruksstasjonene for lag og organisasjoner
- 1075 • Ha som mål å fase ut bruken av engangsplast i kommunens virksomheter.
- 1076 • At avfallsinnhentingene fra husholdningene skal drives kommunalt.
- 1077 • Realisere karbonfangst på Klemetsrud-anlegget i samarbeid med staten.
- 1078 • Be staten få på plass partikkel-rensing av utslippene fra Operatunnelens luftetårn.
- 1079 • Hindre spredning av, og teste alternativer til, gummigranulat.
- 1080 • Vurdere en samlet plan for å sanere gift- og avfallsdeponier i Oslo med bedret
1081 folkehelse som viktigste målsetning.
- 1082

1083 **Fremtidens kollektivtransport**

1084
1085 Kollektivtrafikken er et av de viktigste virkemidlene vi har for å gjøre det lettere å velge en
1086 grønnere hverdag. Oslo Arbeiderparti vil fortsette den offensive satsingen på
1087 kollektivtransport. Vi vil utvide kollektivtilbudet slik at det blir flere valgmuligheter for de
1088 reisende. Vi vil bedre fremkommeligheten for kollektivtrafikken slik at reisetidene blir kortere.

1089
1090 Fornebubanen og ny t-banetunnel vil gi flere avganger, kortere reisetider og flere
1091 valgmuligheter for de reisende. Byggingen av ny t-banetunnel skal utføres på en måte som
1092 er mest mulig skånsom for byen. Oslo Arbeiderparti vil følge opp avtalen i Oslopakke 3.
1093
1094 Det neste tiåret er ny tunnel for t-banen Oslos suverent viktigste prosjekt. Tunnelen har nå
1095 vært utredet i ni år. Vi mener det er på tide å komme videre i arbeidet, og vil bygge en ny
1096 tunnel i tråd med den faglige anbefalingen som ekspertutvalget ledet av Ruter har kommet
1097 fram til.
1098
1099 En ny tunnel vil bidra til at vi kan kjøre avganger hvert femte minutt på alle linjene vi har i
1100 dag. Det betyr mye for Groruddalen, Oslo Vest og Oslo Sør. I tillegg vil det gi nye stasjoner
1101 på Bislett og Grünerløkka, områder som i dag ikke har t-baneforbindelse. Det vil avlaste
1102 både trikkene og bussene i sentrum av byen. For Oslo Arbeiderparti er det viktig at dette blir
1103 et prosjekt med god kostnadskontroll, effektiv framdrift og god involvering.
1104
1105 Vi vil satse mye på å utvide kollektivtilbudet i de ytre bydelene. Framover vil vi etablere flere
1106 nye bussruter, og ha hyppigere avganger. Det skal bli enkelt å reise på kryss og tvers av
1107 Oslo med kollektivtrafikk. Vi vil legge spesiell vekt på å utvide tilbudet til eldre og
1108 bevegelseshemmede, med Rosa Busser som modell.
1109
1110 Trikken er en viktig del av Oslos kollektivtilbud. Både på Ring 2 og oppover Trondheimsveien
1111 i Groruddalen kan det være aktuelt å erstatte buss med bane. Vi vil vurdere disse og andre
1112 prosjekter opp mot alternativer som moderne superbussløsninger og trolley 2.0.
1113
1114 I løpet av de neste fire årene skal store deler av bussene i Oslo bli elektriske, og vi skal
1115 legge en plan for at hele bussparken i byen kan gå på strøm. Elektrisk drift skal være
1116 hovedregelen når vi bygget ut nye tilbud.
1117
1118 De neste årene vil Oslo Arbeiderparti legge vekt på å øke fremkommeligheten for
1119 kollektivtrafikken. Trikken skal i størst mulig grad gå i separate traseer. Både for buss og trikk
1120 skal holdeplasser, røde lys, kryss og veibreder tilpasses slik at kollektivtrafikken kan komme
1121 raskt fram. Vi ønsker å utvikle knutepunktene i hele byen, og legge til rette for at stasjoner
1122 kan bli lokale mobilitetsstasjoner, med bysykler, sykkelparkering og plass til bildelingsbiler.
1123
1124 Oslo Arbeiderparti ønsker å utvikle nye billetter som tar i bruk ny teknologi og gir bedre tilbud
1125 til de reisende. En av utfordringene med billettene i dag er at det er dyrt for folk som reiser av
1126 og til. Vi vil vurdere lavere priser utenom rushtida, for å bruke den ledige kapasiteten som er
1127 på T-banene.
1128
1129 Oslo Arbeiderparti vil:
1130
1131 • Bygge Fornebubanen og ny sentrumstunnel.
1132 • Starte arbeidet med forlengelse av Furusetbanen til AHUS og videre utover i Nedre
1133 Romerike.
1134 • Jobbe for å bygge Majorstuen stasjon i 2 etasjer for å få full nytte av Fornebubanen
1135 og ny sentrumstunnel for T-banen
1136 • Arbeide for at en løsning for kryssene på Vinderen og Slemdal, og for en ny stasjon
1137 ved Diakonhjemmet som erstatning for Steinerud og Frøen blir realisert samtidig, for
1138 å unngå at Holmenkollbanen må stenges i flere omganger
1139 • Elektrifisere bussene.
1140 • Øke fremkommeligheten for busser og trikker.
1141 • Etablere flere kollektivfelt for bussene.

- 1142 • Utvikle flere stasjoner så de kan bli lokale knutepunkter med bildeling og
- 1143 sykkelparkering.
- 1144 • Utvide tilbudet med Ruters aldersvennlige transport, Rosa Busser, i alle bydeler.
- 1145 • Styrke busstilbudet i de ytre bydelene.
- 1146 • Sørge for at de generelle prisene ikke stiger mer enn prisstigningen.
- 1147 • Jobbe for å gjøre det gratis å reise kollektivt opp til 7 års alder
- 1148 • Arbeide for at kollektivtrafikanter kan reise til og fra AHUS på enkeltbillett for Oslo.
- 1149 • Vurdere lavere priser på enkeltbilletter utenom rushtida.
- 1150 • Jobbe for en skinnegående tverrforbindelse som en del av byutviklingen i
- 1151 Groruddalen.
- 1152 • vurdere å utvide båttilbudet for binde fjordbyen bedre sammen
- 1153 • La en voksen med billett ta med inntil fire barn gratis på kollektivtrafikken på
- 1154 hverdagene utenom rushtida.

1155

En enklere og grønnere hverdag

1156

1157

Sykkelbyen

1158

1159

Sykling har mange fordeler i en by som Oslo. Sykkelen er rask og effektiv, tar lite plass i gata, og krever lite infrastruktur.

1160

1161

1162

Oslo Arbeiderparti ønsker å fortsette å bygge ut sykkelveinettet i et høyt tempo, i tråd med planen for sykkelveinettet. Vi vil fortsette å gjøre hverdagen enklere for syklister med mange små tiltak for en mer sykkelvennlig by.

1163

1164

1165

1166

Oslo Arbeiderparti ønsker å bygge ut sykkelveinettet fra bykjernen og utover. Det er i de områdene av byen hvor det bor flest folk sykkelen har sitt største potensiale. Oslo Arbeiderparti vil arbeide for at det blir gode sykkelforhold i og gjennom sentrum. I dag mangler det en god forbindelse fra vest til øst, og det er fortsatt manglende tilrettelegging fra områder som St. Hanshaugen, Grünerløkka og Jernbanetorget. Arbeiderpartiet vil jobbe for at staten sørger for at Dronning Eufemias gate får en separat sykkelvei.

1167

1168

1169

1170

1171

1172

1173

Det er viktig for Oslo Arbeiderparti å redusere konfliktene mellom syklister og andre trafikanter. Det viktigste grepet er å bygge sykkelveier som i størst mulig grad er skilt fra både bilister og fotgjengere. Der gående og syklister i dag møtes, må enten sykkelveien bygges om eller tilpasses så farten senkes. Det er også viktig at vi utvikler en god sykkelkultur med vekt på forståelse av trafikkreglene.

1174

1175

1176

1177

1178

1179

Oslo Arbeiderparti vil:

1180

1181

1182

1183

1184

1185

1186

1187

1188

1189

1190

1191

1192

1193

1194

- Bygge ut sykkelveinettet i et høyt tempo.
- Legge Oslostandarden til grunn for utbyggingen av sykkelveier.
- I størst mulig grad skille syklister fra andre trafikantgrupper som bilister og fotgjengere.
- Bygge en egen sykkelvei over Rådhusplassen.
- Gjøre byen mer sykkelvennlig, med tiltak som egne trafikklys, bedre skilting og sykkelparkering, røde sykkelbokser ved lyskryss, tilrettelagte overganger for syklister og små vedlikeholdsstasjoner.
- Starte forsøk med grønn bølge for syklister og tillate høyresving mot rødt lys i noen kryss, slik som man gjør i København.
- Bygge sykkelvei ut i Maridalen og sykkelvei som utvidet veibane i Sørkedalen.
- Utvikle bysykkelordningen med flere sykler og flere stasjoner så den dekker større områder i byen. Vi vil også vurdere å begynne med vinterdrift, elsykler og lastesykler.

1195 **Biler uten forurensning**

1196

1197 Arbeiderpartiet ønsker å bidra til en rask omlegging av bilparken i Oslo. Det er et mål for oss
1198 at alle biler skal være nullutslippsbiler som verken bidrar til lokal luftforurensning eller utslipp
1199 av klimagasser. Derfor vil vi fortsette å gi elbiler og andre nullutslippsbiler klare fordeler.

1200

1201 Tilgangen til ladestasjoner er en stor utfordring for elbilene i Oslo. Oslo Arbeiderparti vil
1202 sørge for at det bygges ut et godt nettverk med ladestasjoner over hele byen. Vi vil
1203 samarbeide med kommersielle bedrifter for å få bygd ut nok ladepunkter til at alle bilister i
1204 Oslo har tilgang til lading.

1205

1206 Varetransporten skal gjennom det samme grønne skiftet som resten av økonomien. Derfor
1207 vil vi på samme måte gjøre det attraktivt å velge miljøvennlige løsninger for varetransporten.

1208

1209 Arbeiderpartiet vil sikre at sykehjem og sykehus og liknende institusjoner har nok
1210 parkeringsplasser for bil slik at besøkende har en rimelig mulighet for å finne en
1211 parkeringsplass.

1212

1213 Oslo Arbeiderparti vil:

1214

- 1215 • Sikre at det er økonomisk lønnsomt å velge elbil.
- 1216 • Fjerne retten til gratis fremmedparkering for elbiler der det er beboerparkering.
- 1217 • Bygge ut ladestasjoner til elbiler i samarbeid med private aktører.
- 1218 • Bidra til at det etableres flere hurtigladdere i Oslo.
- 1219 • Arbeide for at strømmettet stadig utvikles for å møte nye behov som for eksempel fra
1220 el-biler.
- 1221 • Ha effektive støtteordninger for å bygge ut ladestasjoner i store garasjer hos
1222 borettslag og sameier, og stille krav om at nye garasjer bygges ut med
1223 lademuligheter.
- 1224 • Redusere satser i bomringene for lastebiler som kjører fossilfritt.
- 1225 • Tilrettelegge for lademuligheter ved flere næringsparkeringsplasser.
- 1226 • Samarbeide med bildelingsorganisasjonene for å få å få flere elbiler som delebiler.

1227

1228 **Moderne transportløsninger**

1229

1230 I en moderne by har folk et variert transportbehov. Vi vil legge opp til at man bruker bilen når
1231 man må, og reiser grønt og miljøvennlig når man kan.

1232

1233 Vårt mål er å utvikle et transportsystem som er lett tilgjengelig og forståelig med internett og
1234 smarttelefoner. Vi ønsker å utvikle integrerte løsninger, der folk med en app lett kan velge
1235 mellom ordninger som bysykler, kollektivtrafikk eller delte biler.

1236

1237 Vi står overfor en potensiell transportrevolusjon når selvkjørende biler rulles ut på veiene.
1238 Selvkjørende biler kan påvirke måten vi reiser på, hvor mye det koster, hvem som har
1239 mulighet til å kjøre bil, om man velger å eie bil, hvor mye parkering vi trenger, og hvordan
1240 veiene ser ut. Vårt mål er at selvkjørende biler skal bidra til mindre trafikk, mindre
1241 forurensning, lavere kostnader og mer plass i byen. For å få til det trenger vi offentlig styring.

1242

1243 I et flerårig perspektiv kan det også bli aktuelt å erstatte bomringen med andre systemer som
1244 veiprisning. Med veiprisning kan man utvikle et system der regningen deles på alle som kjører i
1245 stedet for de som kjører på en strekning der det er bom. En slik modell kan være en mer
1246 rettferdig og effektiv måte å styre trafikken på.

1247

1248 Oslo Arbeiderparti vil:

1249

- 1250 • Gjøre det enkelt å kombinere transportformer, for eksempel ved å plassere
- 1251 bildelingsbiler og sykkelparkering ved T-banestasjoner.
- 1252 • Sørge for at det er god tilgang til delte biler over hele byen, og legge til rette for at
- 1253 samkjøring blir et enkelt og attraktivt alternativ for flere.
- 1254 • Jobbe for at kommunen og innbyggerne er best mulig forberedt til å møte endringene
- 1255 som følger av selvkjørende biler.
- 1256 • I stadig større grad ta i bruk intelligente transportsystemer (ITS), for å styre trafikken i
- 1257 Oslo.
- 1258 • Starte utredning av veipricing i samarbeid med partene i Oslopakke 3.
- 1259 • Beholde Alnabruterminalen.
- 1260 • Vurdere å bygge ut satellittbasert godshåndtering for Østlandet, for å avlaste
- 1261 Alnabruterminalen.
- 1262 • At brukerne på Alnabruterminalen må pålegges å rydde sine uteområder, og sørge
- 1263 for at midlertidige anlegg ikke blir permanente.
- 1264 • Bidra til at det bygges et godt nettverk av fyllestasjoner for tungtransport på Østlandet
- 1265 med nullutslippsløsninger som el og hydrogen, og fossilfrie alternativer som biodiesel
- 1266 og biogass.

1267

1268 **De store veiprojektene**

1269

1270 Oslo Arbeiderparti mener det er viktigst å prioritere utbygging av kollektivtrafikken. Vi vil

1271 vurdere nye veiprojekter og tunneler i Oslo ut fra hvilken betydning de har for lokalmiljøene,

1272 hva det betyr for biltrafikken i byen og ikke minst kostnader.

1273

1274 Oslo Arbeiderparti vil arbeide for et lokk over E6 ved Furuset. Et lokk vil knytte dalsiden og

1275 dalbunnen sammen, bidra til å redusere støy og luftforurensning i lokalmiljøet, og gjøre det

1276 mulig å bygge ut mange nye boliger. Vi vil også arbeide for at store veier som

1277 Trondheimsveien nedgraderes og gjøres om til bygater med langt mindre belastning på

1278 nærmiljøet. Et lokk over E6 ved Furuset må derfor ikke føre til at Karihaugveien utvides til en

1279 stor omkjøringsvei med fire kjørefelt. Det er et mål for oss å redusere støybelastningen og

1280 luftforurensningen langs de store transportårene våre. Ikke minst prosjektet E6 Oslo Øst må

1281 innfri på miljøområdet.

1282

1283 Oslo Arbeiderparti vil følge opp avtalen i Oslopakke 3, men vi vil arbeide mot de nåværende

1284 planene for E18-utbyggingen vestover. Oslo Arbeiderparti ønsker ikke å øke

1285 bompengeregningen så mye som dette prosjektet krever. Vi vil arbeide for at de statlige

1286 pengene som er satt av til dette prosjektet brukes til infrastrukturprosjekter i regionen som

1287 har større betydning for framkommelighet, miljø og byutvikling. Det planlagte E18-prosjektet

1288 må slankes betydelig for at Oslo Arbeiderparti skal støtte det.

1289

1290

Kultur og idrett for alle

1291

Kulturbyen

1292

1293 Oslo skal være en kulturby i verdensklasse hvor alle kan delta, oppleve og bruke

1294 kulturtilbudet. Kulturpolitikken må sikre at Oslos mangfoldige kultur og historie kommer til

1295 uttrykk og at vi både tar vare på kulturarv og tradisjoner og gir rom for nye uttrykk og

1296 nyskaping.

1297

1298

1299 Oslo er landets hovedstad og det vises også i kulturtilbudet, med nasjonale institusjoner og

1300 store arrangementer. Det betyr også at vi tiltrekker oss kunstnere og utøvere innen alle

1301 kulturformer. Oslo Arbeiderparti vil legge til rette for mer kulturbasert næringsutvikling.
1302 Samtidig skal vi som bor her ha gode opplevelser og muligheter hver dag. Særlig barn og
1303 unge trenger arenaer for kreativ og kunstnerisk utfoldelse. Vi ønsker en økt satsing på kultur
1304 for barn og unge, og sikre at det lokale kulturliv har god infrastruktur.

1305
1306 Arbeiderpartiet ønsker at Oslo kommune skal støtte utviklingen av kulturuttrykk og sikre alle
1307 muligheten til å delta i og oppleve kunst og kultur, uavhengig av bakgrunn og økonomi. Vi vil
1308 legge til rette for dem som skaper kulturen, og sikre at kunstnere får bedre arbeidsvilkår.
1309 Oslo Arbeiderparti vil derfor ha et lokalt kulturløft.

1310
1311 Besøkstallene for bibliotekene i Oslo øker. Det nye Deichmanske hovedbiblioteket skal være
1312 spydspissen i satsningen på det nye moderne folkebiblioteket i Oslo. Vi vil satse på utvidede
1313 åpningstider på bibliotekene med oppdaterte digitale og teknologiske løsninger for utleie og
1314 selvbetjening. Bibliotekene skal være lokale kultur- og aktivitetshus som formidler litteratur,
1315 samfunnsdebatt og kulturuttrykk.

- 1316
- 1317 • Åpne nye lokalbibliotek på Mortensrud, Skøyen og St. Hanshaugen, og oppgradere
  - 1318 eksisterende lokalbibliotek.
  - 1319 • Åpne egne barne- og ungdomsbibliotek på Holmlia, Hovseter og Romsås.
  - 1320 • Øke tilgjengeligheten til bibliotekene ved å innføre selvbetjening utenfor ordinær
  - 1321 åpningstid på alle lokalbibliotek samt få flere digitale utlånsordninger.
  - 1322 • Bygge ut kulturskoletilbudet i alle bydeler med flere plasser, prioritere bydelene med
  - 1323 lav dekning, og styrke samarbeidet med skolekorpene.
  - 1324 • Innføre inntektsgradering av prisen på kulturskolen.
  - 1325 • Innføre et digitalt bookingsystem for frivilligheten på alle kommunale bygg som egner
  - 1326 seg til utlån.
  - 1327 • Støtte helårsarrangører og festivaler og opprette en arrangementsenhet i kommunal
  - 1328 regi.
  - 1329 • Utvikle og fremme Middelalderbeltet.
  - 1330 • Bidra til etablering av Fotografiets hus.
  - 1331 • Jobbe for å omgjøre deler av Oslo fengsel til et vekstsenter for kultur og næring og
  - 1332 utøvende kunstnere.
  - 1333 • Innføre gratis inngang for barn under 18 år på Oslo kommunes museer i skoleferiene
  - 1334 • Støtte filmfestivaler, alternative filmscener og produksjonsmiljøer.
  - 1335 • Tiltrekke flere store produksjoner til Oslo, blant annet gjennom arbeidet i Oslo
  - 1336 filmkommisjon.
  - 1337 • Videreføre Oslo kommunes satsing på scenekunst for barn og unge.
  - 1338 • Satse på gatekunst og temporære uttrykk.
  - 1339 • Legge til rette for at tomme kommunale bygg kan brukes til midlertidige
  - 1340 kulturaktiviteter.

1341 **Idrettsbyen**

1342
1343 Idrett og fysisk aktivitet skaper aktivitetsglede, er viktig for folkehelsen og skaper møteplasser
1344 og samhold. Oslo har i lang tid hatt lavest dekning av idrettsanlegg i landet. Denne trenden
1345 har Arbeiderpartiet snudd og nå vil vi bygge enda flere anlegg, særlig for byens barn og
1346 unge. I Oslo skal det være lett å leve aktive liv, uavhengig av fysikk, alder, bakgrunn og
1347 økonomi.

1348
1349
1350 Barn som driver med idrett presterer bedre på skolen. Derfor må vi se på idretten som en
1351 integrert del av en utvidet skolehverdag og som en langsiktig investering. Som et fellesskap
1352 må vi også ta høyde for at barn som aldri har hatt muligheten til å prøve organisert idrett,
1353 ikke vet hva de velger bort.

1354 Oslo Arbeiderparti vil:

1355
1356
1357
1358
1359
1360
1361
1362
1363
1364
1365
1366
1367
1368
1369
1370
1371
1372
1373
1374
1375
1376
1377
1378
1379

- Bygge flere idrettsanlegg og bedre anleggsdekningen i Oslo.
- Prioritere de bydelene som har lavest dekning av idrettsanlegg
- Bygge idrettshall i bydel St. Hanshaugen som i dag er eneste bydel som ikke har hall.
- Planlegge et nytt bad i Oslo vest.
- Bygge tre nye badeanlegg på Tøyen, Manglerud og Stovner.
- Bygge nye flerbrukshaller over hele byen, blant annet på Dælenenga, Korsvoll, Tøyen og Tokerud.
- Bygge friidrettshall på Mortensrud.
- Rehabiliterer idrettsanlegg.
- Prioritere god dekning i hele byen av anlegg som rommer store breddeidretter og anlegg som huser mange idretter, for eksempel kunstgressbaner og flerbrukshaller
- Prioritere anlegg til idretter som har mange aktive, er i sterk vekst eller som har stor andel jenter.
- Prioritere å bygge anlegg for kampsport, turn og dans.
- Samarbeide med OsloIdretten om å senke terskelen for deltakelse, både økonomisk og sosialt.
- At Oslo kommune skal stille krav til at idrettsarrangement som får kommunal støtte skal følge det internasjonale antidopingregelverket til WADA
- Sørge for at alle bydeler har minst ett utstyrsbibliotek.
- Sørge for bedre samordning mellom ulike utstyrsbibliotek, og at utstyrsbibliotekene kan holde åpent på kvelder og i skoleferier.
- at idrettsforeninger som har lave satser over lengre tid bør prioriteres når det gjelder tilgang til kommunale anlegg.

1380 Engasjement og deltakelse

1381
1382
1383
1384
1385
1386
1387
1388
1389
1390
1391
1392
1393
1394
1395
1396
1397
1398
1399
1400
1401
1402
1403

Frivilligheten er en grunnpilar i demokratiet. Frivillig arbeid gir mening til den enkelte som er frivillig og merverdier til samfunnet. I Oslo har vi et mangfold av frivillige organisasjoner, aktiviteter og spontane initiativ for deltakelse og engasjement. Oslo Arbeiderparti vil gjøre det lettere å være frivillig i Oslo. Oslo kommunes oppgave overfor frivilligheten er å være tilrettelegger og initiativtaker, mens organisasjoner og enkeltpersoner selv skaper aktiviteten.

Oslo Arbeiderparti vil:

- Innføre digital booking på kommunens lokaler for utlån og utleie til frivilligheten.
- At det er gratis for barne- og ungdomsorganisasjoner å låne kommunens lokaler.
- At flere av kommunens lokaler, uterom og anlegg skal gjøres tilgjengelige for frivillige.
- At alle bydeler skal utarbeide lokal frivillighetspolitikk.
- Sikre frivillighetskoordinator sentralt i kommunen.
- Gjøre søknadsordninger enklere og redusere krav til rapportering.
- Ha forsøk med Oslonøkkelen, en digital nøkkel til kommunens lokaler.
- Sørge for at utlånsentraler for utstyr har midler til langsiktig drift.

Byen som tar vare på deg

1404

1405 **Gode tjenester for alle**

1406

1407 Alle Oslos innbyggere trenger tjenester levert av kommunen. Vårt mål er å sikre best mulig
1408 tjenester til alle byens innbyggere. Fellesskapets ressurser skal gi best mulig kvalitet i
1409 velferdstjenestene våre.

1410

1411 Arbeiderpartiet mener kommunen til enhver tid må vurdere om innbyggernes tjenester og
1412 kommunens forvaltningsoppgaver er organisert på en hensiktsmessig måte. Økt
1413 digitalisering av tjenester, økt behov for helhetlige tjenester, flerbruk av knappe arealer og
1414 innbyggernes behov for å ha nærhet til beslutningstakerne gjør at man må lete etter bedre og
1415 mer effektive måter å drive kommunale tjenester på. Oslo kommunens tjenester skal alltid
1416 være organisert til det beste for innbyggerne. Derfor ønsker Oslo Arbeiderparti en utredning
1417 som vurderer digital tjenesteutvikling og kvaliteten på tjenestene våre opp mot dagens
1418 organisering av kommunen.

1419

1420 Den moderate eiendomsskatten i Oslo reduserer sosiale og økonomiske forskjeller, og er en
1421 forutsetning for den gjennomførte økningen i kvalitet og omfang av kommunale tjenester og
1422 for tillitsreformen i Oslo kommune.

1423

1424 Oslo Arbeiderparti vil:

1425

- Videreføre en moderat eiendomsskatt på nåværende nivå.

1427

1428 **Like muligheter for alle barn**

1429

1430 Å sikre alle barn en god oppvekst er blant samfunnets viktigste oppgaver. Familien er den
1431 viktigste rammen for barn og unges levekår, og vår oppgave er å legge til rette for en trygg
1432 familiesituasjon for alle barn.

1433

1434 De aller fleste barn og unge i Oslo har trygge levekår og gode utviklingsmuligheter, men for
1435 noen barn preges hverdagen av omsorgssvikt, rus eller fattigdom. Arbeiderpartiet vil ha et
1436 kompetanseløft i førstelinjen som arbeider med barn. Ansatte på helsestasjonen, i
1437 barnehagen, i barnevernet, på skolen, og i politiet skal ha kompetanse til å avdekke barns
1438 behov for hjelp.

1439

1440 Helsestasjonen møter alle familier, og er derfor en viktig arena for å fange opp dem som
1441 trenger ekstra veiledning og hjelp. Tilbudet gjelder alle, er lite stigmatiserende og
1442 helsesøstrene oppnår en fortrolighet som mange foreldre verdsetter. Ved å styrke
1443 bemanningen på helsestasjonene vil flere familier få tettere oppfølging og veiledning.

1444

1445 Å sikre et godt barnevern er et offentlig ansvar. Organiseringen av barnevernet i Oslo kan
1446 oppleves som fragmentert. Ansvar er fordelt på bydel, Barne- og familieetaten og
1447 Helseetaten, samtidig som tiltakene overfor barna og familiene utføres av mange ulike
1448 aktører som kommunen, bydelen, og private- og ideelle organisasjoner. Barnevernet tilbyr
1449 hjelp til familier med små og store utfordringer. De aller fleste tiltak er hjelp i hjemmet i
1450 samarbeid med familien, men det er også kompliserte saker hvor omsorgsovertakelse blir
1451 gjennomført. Arbeidsfeltet er komplisert og tidkrevende, og med mange sårbare parter.
1452 Barnevernet skal løse et bredt spekter av oppgaver, ofte i samarbeid med andre fagfelt.
1453 Dette krever en god organisering, kompetente ansatte, nok tid og nærhet til barna og
1454 familiene. Arbeiderpartiet vil derfor ha en gjennomgang av barnevernet for å sikre best mulig
1455 kompetanse, ressursbruk og organisering.

1456

1457 Arbeiderpartiet er opptatt av å sikre alle barn i Oslo et bredt og tilgjengelig tilbud av kultur- og
1458 fritidsaktiviteter, uavhengig av familiens bakgrunn og inntekt. Vi vil dekke kostnadene til
1459 fritidsaktiviteter for familier med lav inntekt, og opprette en ordning med gratis utlån av utstyr i
1460 alle bydeler.

1461
1462 Oslo Arbeiderparti vil:

- 1463
- 1464 • Sikre et kompetanseløft av de som arbeider med barn i førstelinjen, for å styrke
1465 evnen til å avdekke omsorgssvikt, vold, overgrep og utenforskap.
  - 1466 • Ha flere ansatte på helsestasjonene for å gi alle en god oppfølging.
  - 1467 • Foreta en gjennomgang av barnevernet for å sikre best mulig kompetanse,
1468 ressursbruk og organisering.
  - 1469 • Innføre en støtteordning for å betale flere gratis fritidsaktiviteter for alle barn i områder
1470 med mange barn i lavinntektsfamilier, samt innføre en ordning med aktivitetsstøtte for
1471 barn i fattige familier.
  - 1472 • Sikre gratis utlån av utstyr til fritidsaktiviteter.
  - 1473 • Legge bedre til rette for deltakelse på aktivitetstilbud i skoleferien.

1474 Helse og livskvalitet

1475
1476 Oslo skal være en by der det er lett å ta gode helsevalg i egenhverdag. Samtidig skal
1477 helsehjelp være tilgjengelig når du trenger den, og egenandelene skal være lave.

1478
1479 Vi vil organisere helsetjenesten på en måte gir befolkningen trygghet om at den offentlige
1480 helsetjenesten er den fremste, uavhengig av hvem du er eller hvor du kommer fra. For å
1481 motvirke en to-delning og økt privatisering av vår felles helsetjeneste, må de offentlige
1482 tilbudene lede an og ta del i utviklingen av nye måter å løse oppgaver på.

1483
1484 Jo tidligere vi legger til rette for gode helsevaner jo lettere kan vi forebygge de store
1485 livsstilssykdommene. Arbeiderpartiet ønsker økt satsing på frisklivstilbudene og vil legge til
1486 rette for bedre ernæringsstilbud i flere av våre tjenester. Vi ønsker også å legge til rette for økt
1487 fysisk aktivitet og vil prøve ut tiltak som belønner fysisk aktivitet.

1488
1489 Det er et mål for Oslo AP at alle elever skal tilbys et enkelt skolemåltid og vi vil starte
1490 innføringen av dette i 2019 – 2023

1491
1492 Vi lever stadig lenger, og vi lever derfor også lenger med ulike sykdommer. Det betyr at flere
1493 i perioder vil ha behov for sykehusopphold og etterfulgt av gode rehabiliteringsløp og
1494 oppfølging. Arbeiderpartiet ønsker å styrke arbeidet med rehabilitering både på helsehus og i
1495 eget hjem, slik at flere får god støtte og hjelp til å komme tilbake i en situasjon hvor livet kan
1496 mestres.

1497
1498 Arbeiderpartiet vil sørge for en trygg og tilgjengelig fastlegetjeneste for byens innbyggere. Vi
1499 vil legge til rette for at fastlegetjenesten kan utvikle seg i tråd med innbyggernes behov og
1500 forventninger.

1501
1502 Forekomsten av psykiske lidelser øker, og særlig blant unge. Arbeiderpartiet ønsker lett
1503 tilgjengelige lavterskeltilbud, der de er lett å finne og lett å få hjelp. Derfor vil vi samle flere
1504 tjenester på samme sted. Vi vil øke kapasiteten innenfor de psykiske helsetjenestene og
1505 jobbe for bedre samarbeid mellom de ulike nivåene. Da kan vi forebygge bedre, hjelpe
1506 rakere og samtidig motvirke økende sosial ulikhet i helse.

1507

1508 Når primærhelsetjeneste er under press, og stadig flere oppgaver skal skje nært der folk bor,
1509 utenfor eller i samarbeid med sykehusene, må vi sørge for at våre tjenester settes i stand til
1510 å møte dette.

1511
1512 Det må være tett samarbeid mellom byens sykehus og kommunens primærhelsetjeneste for
1513 å sikre god samhandling. Helsetjenesten skal oppleves som god, sammenhengende og
1514 tilgjengelig for innbyggerne. Vi må unngå at mennesker ender opp som kasterboller i
1515 systemet eller må kjempe for tjenester de har krav på. Oslo Arbeiderparti mener pasienten
1516 kan få en bedre helsetjeneste hvis vi utreder nye modeller for samarbeid mellom kommunen
1517 og sykehusene for å gi innbyggerne best mulig helsetjenester nært hjemmet.

1518
1519 Oslo Ap er bekymret for sykehusstilbudet til Oslos befolkning. Det haster med avklaring om
1520 fremtidig sykehuskapasitet. Nye Aker skal være lokalsykehuset for alle de fire bydelene i
1521 Groruddalen og pasientene må flyttes samtidig for at innbyggerne skal få beste mulig
1522 helsetjenester.

1523
1524 Oslo Arbeiderparti vil:

- 1525
- 1526 • Kreve at staten sikrer at Aker lokalsykehus blir realisert raskt og at kapasiteten på
- 1527 byens sykehus er god nok for en by i vekst.
- 1528 • At nye lokalsykehusfunksjoner må bygges opp enten på Ullevål eller Gaustad,
- 1529 alternativet som velges må sikre god pasientbehandling på kort og lang sikt og kunne
- 1530 dokumentere økonomisk forsvarlighet knyttet til både drift og investeringer.
- 1531 • At beslutningen om nytt sykehus enten på Ullevål eller Gaustad må fattes på
- 1532 bakgrunn av et godt faktagrunnlag og samtidig sørge for fremdrift i
- 1533 utbyggingsplanene, da det haster med nye sykehusbygg i Oslo. Det er derfor
- 1534 nødvendig at beslutningen om det fremtidige sykehuset skal ligge på Ullevål eller
- 1535 Gaustad er godt begrunnet og tilstrekkelig utredet.
- 1536 • Styrke de psykiske helsetjenestene i bydelene.
- 1537 • Starte bygging av ny storbylegevakt.
- 1538 • Utrede modeller for hvordan vi kan gjøre forsøk der bydeler og sykehus får et samlet
- 1539 ansvar for helsetjenestene i et område.
- 1540 • Starte arbeidet med å utrede en ny legevakt 2.
- 1541 • Videreutvikle og trygge fastlegetjenesten.
- 1542 • At det etableres flere fastlegekantor med kommunalt ansatte leger.
- 1543 • Ha åpen skolehelsetjeneste på alle skoler hver dag.
- 1544 • At kapasiteten til tannhelsetjenesten skal økes slik at vi kan behandle barn i tråd med
- 1545 nasjonale anbefalinger.
- 1546 • Ha flere treningsapparater i parker og offentlige fellesområder.
- 1547 • Innføre gratis skolemåltid på alle grunnskoler.
- 1548 • Bedre krise- og traumekompetansen blant ansatte i kommunen.
- 1549 • At rett kompetanse på rett oppgave skal være retningsgivende for bruk og
- 1550 rekruttering av personalressurser i pleie- og omsorgssektoren.
- 1551 • Styrke oppfølgingen av pårørende og barn av psykisk syke.
- 1552 • Etablere flere tilbud som Ung arena, hvor innbyggeren får "en dør inn".
- 1553 • Ha forsøk med gratis prevensjon for de under 16 år.
- 1554 • Gi gratis hjernehinnebetennelsesvaksine til russen.
- 1555 • Ha bedre kapasitet innen rehabilitering.
- 1556 • Jobbe for at ordningen med handicap-parkering forenkles.

1557
1558
1559

1560 **En aktiv alderdom i en aldersvennlig by**

1561
1562 Oslo skal være en aldersvennlig by. Det å kunne mestre hverdagen og delta i aktiviteter og
1563 være sosial er avgjørende for god livskvalitet. Derfor ønsker Arbeiderpartiet å gå fra en
1564 institusjonsbasert eldreomsorg til en aktiv alderdom hvor eldre kan være sjef i eget liv.

1565
1566 Eldre mennesker har mye kunnskap og ressurser som byen må bruke mer av. Vi ønsker å
1567 jobbe for å redusere ensomhet og isolasjon og vil tilrettelegge for mer samfunnsdeltakelse
1568 gjennom ulike kultur- og aktivitetstilbud for eldre og gjøre det enklere å melde seg som
1569 frivillig. For å ha en aktiv alderdom må også fremkommeligheten i byen være god, hele året.
1570 Det handler om alt fra kollektivløsninger til belysning, gatebelegg og flere benker.

1571
1572 Vi vil legge til rette for at folk kan bo lengst mulig hjemme. Derfor fortsetter vi utbyggingen av
1573 hjemmebasert omsorg, og tar i bruk flere teknologiske løsninger som gir trygghet for den
1574 enkelte. Vi vil spesielt øke tilbudet av hjemmetjenester til eldre med et omfattende
1575 bistandsbehov. Nye boligformer skal bygges slik at flere kan bo i eget hjem selv om behovet
1576 for økt trygghet eller hjelpemidler øker. Samtidig skal de som trenger sykehjemsplass kunne
1577 flytte inn i funksjonelle bygg som er bygget og innredet mer som hjem. Nye
1578 omsorgsinstitusjoner skal ha fasiliteter som legger til rette for aktivitet og kontakt mellom
1579 ulike grupper og generasjoner.

1580
1581 I årene som kommer vil antallet eldre over 67 år begynne å øke igjen. Samtidig vil vi få flere i
1582 yngre alder som har behov for tilpassede tjenester. Dette betyr at vi må fortsette utviklingen
1583 av byens hjemmebaserte tjenester. Rehabilitering, hverdagsmestring og flere ulike
1584 dagaktivitetstilbud er eksempler på tjenester vi vil trenge mer av i fremtiden. Oslo
1585 Arbeiderparti vil at ledelsen av hjemmetjenesten skal være tillitsbasert, med tverrfaglige team
1586 med vedtaksmyndighet. Mange eldre føler seg utrygge når det kommer stadig nye hjelpere
1587 hjem til dem fra hjemmetjenestene. Det er nødvendig å organisere tjenestene slik at det blir
1588 mer stabilitet i turnus og medarbeidere. Målet er at innbyggerne skal møte kjente fjes og at
1589 medarbeiderne skal ha tid til å gjennomføre sine ulike oppdrag.

1590
1591 Oslo Arbeiderparti vil:

- 1592
- 1593 • Fortsette styrkingen av hjemmebaserte tjenester.
  - 1594 • At sykehjem skal drives av kommunen eller av ideelle aktører.
  - 1595 • Styrke bemanningen på kommunale sykehjem.
  - 1596 • At eldre på sykehjem skal sikres enerom med eget bad på rommet.
  - 1597 • At sykehjemmene skal tilby god og ernæringsrik mat og sørge for gode måltidsstunder.
  - 1598 • Videreføre samboergaranti på sykehjemmene.
  - 1600 • At eldre på sykehjem skal få tilbud om én times aktivitet daglig basert på deres
1601 ønsker og behov.
  - 1602 • Tilby ny teknologi som gir de eldre økt trygghet og større innflytelse over egne liv.
  - 1603 • Bygge flere boliger for personer med demens.
  - 1604 • Bygge flere omsorgsboliger med døgnbemanning, fellesarealer og aktivitetstilbud.
  - 1605 • Etablere nye botilbud hvor eldre og studenter kan bo sammen.
  - 1606 • Videreføre fritt brukervalg i hjemmebaserte tjenester.
  - 1607 • At det opprettes egne rådgivende legestillinger for hjemmetjenestene.
  - 1608 • At aktivitetstid tilbys hjemmeboende med hjemmetjenester.
  - 1609 • Øke dagtilbudet til hjemmeboende med demens.
  - 1610 • Innføre spisevenn på sykehjem.
  - 1611 • Bedre aktivitetstilbudet på seniorsentrene.
  - 1612 • Ha forebyggende besøk fra hjemmetjenesten til eldre over 75 år som ikke mottar
1613 kommunale tjenester.

- 1614 • Legge til rette for flere generasjonsmøter i Oslo.
- 1615 • Forebygge ensomhet blant eldre.
- 1616 • Ordningen med folkevalgte tilsyn bør evalueres.

1617 **Rusomsorg**

1618
1619 Arbeiderpartiet vil føre en kunnskapsbasert og fordomsfri ruspolitikk. Vårt mål er bedre helse
1620 og livskvalitet for rusavhengige, godt helsestell, tilgjengelige tjenester og færrest mulig
1621 overdoser og alvorlige skader. Arbeiderpartiet er opptatt av at mennesker med rusproblemer
1622 møtes med likeverd og respekt. Hjelp skal tilbys uten at det stilles krav om rusfrihet.
1623 Rusavhengighet skal møtes med forsvarlig helsehjelp og sosiale tjenester, ikke bøter og
1624 straffeforfølgning.

1625
1626 Alkohol er det vanligste og mest brukte rusmidlet i Norge, og utgjør det mest omfattende
1627 rusproblemet i Oslo. Derfor er det også det rusmiddelet som er mest skadelig for folkehelsen.
1628 En svært stor andel av barn og unge med ruslidelser vokser opp i hjem der det er et stort og
1629 problematisk forbruk av alkohol.

1630
1631 For å forebygge og begrense følgene av alkoholmisbruk vil Arbeiderpartiet føre en restriktiv
1632 alkoholpolitikk, og benytte kjente virkemidler for å forebygge større konsekvenser ved
1633 skadelig alkoholbruk. Arbeiderpartiet vil tilrettelegge for at det skal være lav terskel for å be
1634 om hjelp selv. Vi ønsker en åpenhetskultur på arbeidsplasser og anerkjennelse av at
1635 avhengighet er et sammensatt problem.

1636
1637 Fattigdom, isolasjon, ensomhet og mangel på tilhørighet kan både føre til, opprettholde eller
1638 være en konsekvens av rus og psykiske problemer. Kompetansen i eldreomsorgen knyttet til
1639 avdekking og bistand til personer som er i ferd med å utvikle rusproblemer må styrkes.

1640
1641 Oslo Arbeiderparti vil:

- 1642
- 1643 • Utvide kapasiteten innenfor arbeid til personer i rusbehandling.
- 1644 • Støtte opp under organisasjoner som gir rusavhengige arbeid.
- 1645 • Bedre mattilbudet på rusinstitusjoner.
- 1646 • Gjøre sprøyterommet i Oslo om til brukerrom der narkotiske stoffer kan inntas på en
1647 merskånsom måte.
- 1648 • Desentralisere utdeling av brukerutstyr, feltpleie og dagtilbud til bydelene.
- 1649 • Gå fra en institusjonsbasert omsorg til bolig i egen bydel.
- 1650 • Vri tilbudet fra institusjon til egen bolig.
- 1651 • Styrke pårørendearbeidet, særlig for barn som pårørende.
- 1652 • At alle bydeler har en ruskonsulent.
- 1653 • At personer må få egnet botilbud og et godt jobb- og aktivitetstilbud ved utskrivning
1654 fra behandling.
- 1655 • At kommunen skal ha et ambulerende team for rus- og psykiatri-lidelser i samarbeid
1656 med spesialisthelsetjenesten.
- 1657 • søke staten om å få ha prøveprosjekt med heroin i LAR
- 1658 • Tilrettelegge for at ideelle organisasjoner og brukerstyrte tiltak kan bidra i
1659 rusomsorgen.
- 1660 • At kommunen skal forbedre sine skadereduserende tiltak og ha lett tilgjengelige
1661 sosial- og helsetjenester for personer med rusproblemer.
- 1662 • Sikre at undervisningsopplegget i skolen er oppdatert i tråd med ny kunnskap og
1663 dekker hele rusfeltet.
- 1664 • Bedre tjenestetilbudet for personer med alkoholavhengighet.
- 1665 • Gjøre informasjon om hjelpetilbud mer tilgjengelig.

- 1666
- 1667
- 1668
- 1669
- 1670
- Legge inn krav i Oslo-modellen for et anstendig arbeidsliv om at kontraktørene har retningslinjer for alkoholbruk.
  - Videreutvikle tiltakene rettet mot barn og pårørende som lever i hjem med rusutfordringer.

1671 En trygg by

1672

1673 Opplevelse av trygghet i byen, i nabolaget og i eget hjem er en forutsetning for at mennesker

1674 kan leve frie liv. Gjennom sterke fellesskap skal vi bygge trygge lokalsamfunn som inkluderer

1675 og integrerer. Oslo Arbeiderparti er bekymret for tendensene til økt uro og kriminalitet vi ser i

1676 deler av Oslo. Derfor vil vi ha en trygghetsoffensiv for Oslo.

1677

1678 Vold og kriminalitet kan forebygges. Årsaken til at enkelte havner utenfor fellesskapet er ofte

1679 sammensatte. Mange har ikke gått i barnehage, de har slitt på skolen og mistet

1680 motivasjonen. Mange har stått utenfor organiserte fritidsaktiviteter, de kommer fra økonomisk

1681 fattige familier og har foreldre som står utenfor arbeidslivet. De har oftere enn andre vært

1682 utsatt for vold og overgrep. Samtidig er behovet for fellesskap det samme. Når samfunnet

1683 svikter søker de heller andre fellesskap, for eksempel i kriminelle miljøer, i rusmiljøer eller i

1684 radikale miljøer. Tidlig innsats i skolen og et sterkere lag rundt barna er det viktigste vi kan

1685 gjøre for å forebygge utenforskap, vold og kriminalitet.

1686

1687 Enkelte boligområder er mer utsatt for store sosiale forskjeller og levekårsutfordringer enn

1688 andre. Det er som regel områder med en høyere andel lavinntektshusholdninger, der

1689 arbeidsledigheten er høyere, familiene er store og folk bor trangt. Dette gir grobunn for en

1690 følelse av å falle utenfor.

1691

1692 Oslo Arbeiderparti vil ha trygge nabolag bygd på sterke fellesskap. Vi vil utjevne

1693 levekårsforskjeller, sikre sosial mobilitet, forebygge fattigdom og gi alle mulighet til å leve de

1694 livene de selv ønsker. Arbeiderpartiet vil derfor fortsatt være en pådriver for områdesatsinger

1695 i utsatte områder med levekårsutfordringer. Gode, lokale møteplasser er viktig for å lykkes

1696 med dette og for å skape trivsel og samhold i et nabolag. Det er avgjørende å utvikle et lokalt

1697 og inkluderende samarbeid med beboere, organisasjoner, borettslag, næringsliv, bydeler og

1698 offentlige institusjoner.

1699

1700 Mange fattige tilreisende fra andre land oppholder seg i Oslo store deler av året uten bosted.

1701 Teltleire, kummerlige sanitærforhold, forsøpling og tigging er noen av utfordringene.

1702 Aggressiv tigging er ikke lovlig i dag og politiet må slå ned på dette. Oslo Arbeiderparti mener

1703 at det ikke skal være forbudt å be om hjelp. Oslo Arbeiderparti er derfor imot et tiggerforbud,

1704 og vil heller bedrer informasjonstiltakene og sanitærsituasjonen overfor gruppen, samt sørge

1705 for bortvisning fra ulovlige teltleire og rask oppryddingen etter disse.

1706

1707 Oslo kommune har ansvaret for viktig infrastruktur f.eks. drikkevann. Det er derfor viktig at

1708 Oslo kommune har oppdaterte og operative planverk for kritiske hendelser. Oslo AP vil derfor

1709 styrke arbeidet med å forebygge alvorlige hendelser. Økt digitalisering stiller økte krav til

1710 sikkerhet, kommunens innbyggere skal være trygge på at digitale verktøy er operative og

1711 sikre. Oslo AP vil styrke arbeidet med å sikre kommunens IKT-miljøer.

1712 Kriminalitetsbekjempelse

1713

1714

1715 Politiet i Oslo må få ressursene som trengs slik at kriminalitets- og voldsproblemer i utsatte

1716 bydeler ikke får etablere seg. I utsatte områder er det viktig at innbyggere opplever at politiet

1717 er til stede og tilgjengelige. Dersom politiet har god kunnskap om nabolaget, og har et nært

1718 samarbeid med skolene, bydelen, ungdomsklubber, kultur, idrett og frivillighet, kan politiet

1719 gripe raskere inn og innsatsen være mer helhetlig. Kommunen skal bidra med forebyggende

- 1720 arbeid i nært samarbeid med politiet. Vi vil også i større grad bruke SaLTo i det
 1721 forebyggende arbeidet inn mot ungdomsmiljøer
 1722
- 1723 Politiet må også få nødvendige ressurser til å sette inn ekstra tiltak mot organisert
 1724 kriminalitet. Staten må sørge for at Politiet kan inndra økonomisk utbytte fra kriminell
 1725 virksomhet og sørge for god vitnebeskyttelse. Staten må videre sørge for tilstrekkelige
 1726 ressurser til domstolene, slik at ferdig etterforskede saker fra politiet ikke hopper seg opp i
 1727 stadig økende restanser, men kan iretteføres og lovbrøytene få sin straff i tide
 1728
- 1729 Overgangen mellom soning og løslatelse er ofte vanskelig og kritisk. Tilbakeføringsarbeidet
 1730 må startes raskest mulig etter innsettelse i fengsel, og det er viktig med god samhandling
 1731 mellom de ulike aktørene. Oslo Arbeiderparti mener at samarbeidet mellom
 1732 kriminalomsorgen og kommunen må styrkes, herunder særlig NAV og barnevern. Derfor er
 1733 det viktig at man har på plass viktige tiltak som bolig og sysselsetting eller utdanning i god tid
 1734 før løslatelse. Den som løslates bør ha minst en fast kontaktperson å forholde seg til. Både
 1735 det kommunale arbeidet og frivillige organisasjoner må sikres tilstrekkelige ressurser til dette
 1736 viktige arbeidet.
 1737
- 1738 Barn og unge som er involvert i kriminelle miljøer må følges opp individuelt. Oslo
 1739 Arbeiderparti ønsker bedre informasjonsdeling mellom politiet og kommunale tjenester, som
 1740 skole og barnevern, slik at det kan etableres et tettere samarbeid i oppfølging av elever som
 1741 har begått lovbrudd eller som er en del av miljøer preget av kriminalitet, vold og rus.
 1742
- 1743 De siste årene har det vært flere episoder med grov vold i Osloskolen. Oslo Arbeiderparti
 1744 mener elever som utøver grov vold i skolen skal kunne tas ut av undervisningen av hensyn til
 1745 tryggheten til elever og medarbeidere. Elevene skal følges opp individuelt gjennom et eget
 1746 program i samarbeid mellom hjem, skole, politiet og helsetjenestene. Målet er alltid at elevene
 1747 raskest mulig skal tilbake i ordinær opplæring og få den hjelpen som skal til for å takle de
 1748 utfordringene som provoserer frem vold.
 1749
- 1750 Oslo Arbeiderparti vil:
- 1751
  - 1752 • At politiet har sterk lokal forankring i de delene av byen med gjentatt høy kriminalitet og
 1753 vold.
  - 1754 • At politiet er synlig og til stede i nærmiljøer, og at de har en relasjon til og samarbeid
 1755 med blant annet skoler, bibliotek, idrettsforeninger og nabolag.
  - 1756 • I større grad bruke SaLTo som et verktøy i det forebyggende arbeidet inn mot ulike
 1757 ungdomsmiljøer.
  - 1758 • Igangsette et prosjekt i samarbeid med politiet og kriminalomsorgen rettet mot unge
 1759 gjengangere.
  - 1760 • At politiet sikres ressurser til å oppsøke og infiltrere kriminelle miljøer, og ikke bare
 1761 reagere når situasjoner oppstår.
  - 1762 • Be staten vurdere om domstolene skal kunne sette som vilkår at personer tilknyttet
 1763 etablerte gjengmiljøer nektes å flytte tilbake til gamle nabolag etter endt soning.
  - 1764 • Inngå en forpliktende samarbeidsavtale mellom Oslo kommune og fengslene i byen.
  - 1765 • Ansette NAV-konsulent/koordinator ved Oslo fengsel og Bredtveit fengsel.
  - 1766 • Ha et mer forpliktende samarbeid mellom NAV, Voksenopplæringen
 1767 og kriminalomsorgen for å sikre tett psykososial oppfølging under og etter løslatelse.
  - 1768 • Etablere et barnevernsteam ved Oslo fengsel.
  - 1769 • Bedre den kommunale helsetjenesten i byens fengsler.
  - 1770 • Utarbeide et exit-program i samarbeid med Oslo fengsel for unge- og gjengkriminelle
 1771 som havner i fengsel.
  - 1772 • Involvere kriminalomsorgen i det kriminalitetsforebyggende arbeidet som gjøres i
 1773 kommunen.

1774 **Hatkriminalitet**

1775

1776 Økningen i hatkriminalitet mot personer på grunn av seksuell orientering, kjønn,
1777 kjønnsuttrykk, etnisitet eller religion må tas på det største alvor. Oslo skal være en by for alle
1778 uavhengig av opprinnelse, religion, bakgrunn eller hvem man forelsker seg i. Det er ingen
1779 plass til rasisme, nynazisme eller hat i vår by. Mangfold er Oslos identitet og styrke.

1780

1781 Oslo Arbeiderparti vil:

1782

1783 • Intensivere det holdningsskapende arbeidet mot hat, ekstremisme, rasistiske og
1784 nazistiske holdninger i samarbeid med skolen, idretten, kulturlivet og andre relevante
1785 aktører.

1786 • Styrke fokuset på kildekritikk og øke bevissthet om fakta og falske nyheter i skolen

1787 • Ha tett dialog med Oslopolitiet, frivillige organisasjoner og andre relevante aktører om
1788 forebygging og bekjempelse av hatkriminalitet og hatprat på nett og i byen.

1789 • Innhente kunnskap fra relevante kunnskapsmiljøer, Senter for forskning på
1790 høyreekstremisme og andre kunnskapsmiljøer for å lære mer om hvordan best mulig
1791 forebygge hatefulle holdninger og ytringer samtidig som man ivaretar ytringsfriheten.